

Concilium calcedonense

Synodus quarta vniuersalis calcedonensis sexcentorum et xxx. episcoporum. hoc ipso anno apud calcedonensem urbem auctoritate leonis pape et marci...

Paulus orosius hispanus patria taraconensis: diuus augustini discipulus: vir eloquens et militarium rerum cognitor...

Orosius

edidit. In quibus totius pene mundi calamitates et miseras ac bellorum inquietudines replicas. Cronica etiam ab exordio mundi usque ad sua tempora scripsit. Et de orniesta id est de miseria mundi intitulauit. hunc quos augustinum...

Johannes damascenus

Johanne damascenu monacho optimo atque doctissimo ac precipue insignem theologum. huic etiam nonnulli assignant eo quod theodosio familiarissimum fuisse tradunt. hic itaque cum theologus precipue haberet...

Ursula virgo gloriosa: natione britanica: filia vniuersis principis britanie: pulcherrima et magni ingenij

duis nubilis a filio regis ad nuptias peteret: cum infidelis esset patri suasit ut assentiret: ea conditione ut decem virgines etate forma et genere electas sibi traderet...

Ursula

Septem dormientium corpora qui sub decio imperatore inclusi in spelunca martyrio coronati sunt. suscitati sunt a deo hoc tempore ad confutandum errorem exortum apud quosdam: negantium resurrectionem mortuorum.

Merlinus

Merlinum anglum vatem insignem ex regis filia monacha: et incubo demone natum ut nonnullis placet his temporibus fuit et claruit. huius mater demecie regis filia: que inter quasdam monachas sancti petri enutrita virum nunquam cognouisse contestata est.

Filius Diaboli in Gallia Romae Mortue matri

Sexta etas mūdi

Buda vrbs hungarie clarissima regum sedes: in littoze danubij sita: hungaria enim vltra ⁊ citra danubiu latissimas terras occupat: quod citra danubiu est: olim pannonia fuit. que ab oriente mesiam ab occidente nozicum habuit. septentrionē ei danubius. austrum illirici montes exceperē: que transdanubiu hungaria iacet: pars scythie prius erat: duasq; gentes habuit gepidas qui contermini germanis fuerunt ⁊ dacos. nō qui nunc daci vocant: quoz rex ad oceanū germanicū: inter suetiam ⁊ saxoniam latissimo regno: sed palustri potif. nam hū dani melius appellant: sed qui ea loca tenuerunt: que nunc transsilvani occupant vicina malachis in corone specie montibus cincta. In hac parte vngarie que gepidarū fuit adhuc territoriū est quod sepusiū appellat: pro gepudio. Hungaria aut terra ferax: vbi aque riuus habet in quo mersa ferri materia: in cupru vertit. gleba illic frumenti fructifera. auri ⁊ argenti diuites vene: aer salubris: terra opimis cōparanda. nisi sua se vbertate corrumpere. Cum vero hūni in scythia multiplicati essent: in vnū congregati: cōstituentes capitaneos: occidentales regiones ingressi: bessos ⁊ cumanos albos: inde rutbenos: terrāq; nigroz cumanoz. ⁊ vsq; ad tisciā flumen teysch puere. Matrin^o longobardus qui pannoniā gubernabat: primo eos repulit. Tandē pacifica possessione pānonice regionis potiti sunt. Anno dñi quadringentesimo primo Atbila qui hungarico ideomate ethele dictus est. ⁊ buda fratre eius supuientib^o. Atbilā in regia dignitate extulerunt. Is in ciuitate scyambria sedem elegit. Et ex innata ambitione ceteras regiones molestare institues bledā fratrem suum reginūis participem fecit. Et in subiectas nationes principē cōstituit. Interea rex hunoz dum regnū intra pannonias cū fratre bleda vel bu

da gereret. macedoniā miſiā ⁊ achaiā vtraſq; tractas: imaniſſima rabie deuastaret. Inde cū ſycambrie de-
 mozareſ. buda frater ei⁹ terminos ſui regiminis trālegiſſe ac regnū in eius abſentia optaſſe accuſat⁹ eſt.
 Cūq; ſycambriā in reſeſſu ſuo vrbem athile vocari p̄cepit. Buda vō illā a ſuo noīe budawara appellauit.
 Quāobrem bledā germanū ſuū regniq; conſortē p̄rijs manibus pemit. Ac in danubiū precipitari fecit.
 Inde nouo edicto vrbem athile vocari iuſſit. Dum id nō obſeruātes illā budawara vocauerūt. Hungari
 q; vſq; in hūc diem obuda vocant. Theutonū edictū regis magis formidātes: ciuitatē ob metū etzelpurg
 id eſt vrbem athile vocauerunt. In ſycambria deinde athila quinq; annis quieuit. Speculatores ad va-
 rias regiones ordinās. Poſt proſpera deinde tpa buda primaria hungarie condita: que ex parte montuo-
 ſa eſt: ſi vrbis ſitū inſpicias. Cuius loci cōditio ea eſt: vt nec quicq; munitius: nec certe amenius in tota
 ferme hungaria inueniri poſſit. In ea nōnulla extant religioſoz monaſteria celeberrima. alijsq; publicis
 priuatisq; edificijs ornatiffimis p̄ ceteris in ea regione vrbib⁹ euasiſt clariffima. Ideo regia dignitate inſi-
 gnita. ⁊ baſilicis memb⁹ ⁊ arce pulcherri ma: quā arcem preclarā (ſicuti ⁊ alias arces in tota hungaria: p̄
 cipue miſcegradū caſtrū nobile vbi corona regia obſeruaf exornauit) ita Mathias de coruiniſ rex hūgal-
 rie miro decore ornauit. Cūctis nūc antiq; monumētis p̄ferendū in qua muri craſſiffimi: ⁊ aule celeberrī-
 me eſſe referunt. hanc p̄terfluit hister germanicus fluuius: qui deinde ſeptē hoſtjjs pontum inſluit. Septi-
 mū tñ pigrū ad paluſtri ſpeciē nō habet: qd̄ anni cōpareſ. P̄iora quatuor ita magna ſunt: vt p̄ lōgitudi-
 nem. xl. milū paſſuū nō miſceant equoz: dulcēq; hauſtū incorrupto detineant ſapore.

Bexta etas mundi

Argentina ciuitas vetustissima ac pmagnifica argētuarīa dicta apud beluetios ppe rhenū sita. Cum treueris metropolis belge puincie tpibus abzabe cōstrui cepta sit. inde potētatu aucta. hec vrbs pri mo sub dominio treuerēsū fuit. quā postmodū iulius cesar cū vniuersas puincias beluetioꝝ ⁊ heduoꝝ. tra iecto rheno fluuio subiecit. Cui p̄sulē ⁊ questorē dedit: qui in ea vrbe camerā romanoꝝ p̄ tributis soluen dis p̄fecerūt. Inde nomē argentine assumpsit. qui vsq; ad imperij inclinationē ibidē p̄stiterūt. Athila po stea egressus de sicambria primo illiricos inualisse dicit. deinde omni pene germania puagata. ac cunctis ciuitatib⁹ ⁊ castris que occurrebant subuersis. Intrauit tandē in regnū cōstātie. cui sigismūdu rex eiusdē terre princeps circa basileā cū exercitu magno occurit. quē attila cū oī expeditione cōtrito ⁊ fugato suo do minio subiugauit. A loco illo egressus athila iuxta rhenū argentinā ciuitatē munitissimā (quā romanoꝝ nullus cesar penit⁹ expugnare potuit) obsedit expugnauitq; diruēdo murū ei⁹ in diuersis locis vt cunctis aduenientib⁹ sine difficultate via libera ⁊ patens introitus p̄beret. edicēs firmissime ne ipsius mur⁹ rege ipso viuēte repararet: vt eadem ciuitas nō argentina sed p̄pter viarū pluralitatē: quas in muro ei⁹ fecerat Strasburg vocaret deinde ammoto exercitu de argētina luxoniū: bizantiū: chalon: masticon: lingonē: bur gundiā ⁊ lugdunū ciuitates munitas destrui fecit. Post aliqua tpa cū reges francoꝝ apud beluetios domi niū potiti sunt. in ea vrbe domiciliū habuerūt. qui deinde duces in ea p̄stiterūt. Pater q̄s sancte otliene dum vrbs: sed ⁊ puincie ducātū habuit. qui hobenburg ⁊ alia cōstruxit. post eū albert⁹ filius ⁊ succeden tes gubernarūt. Tandē p̄ romanos impatores in libertatē ac ius imperij cessit. A diuo vero materno q̄ a sancto petro aplo ad rhenanas ciuitates cū eucharīo ⁊ valerio missus fuit. fidē orthodoxam accepit: qui apud eos post obitū baculo petri reuixit. ac eccliam ad sanctū petrum antiquū: appellatā extruxit. Habet hec vrbs p̄ter amenitatē ⁊ ciuiū vrbānitatē. templū pmagnificū. ⁊ turrim pulcherrimā singulari p̄stan tio cōstructā. Nobilitatē q̄s p̄ vicina oppida: perq; finitimas vrbes dispersam cū summa cōcordia. ea ciui tas collegit. qui dignissimis priuilegijs liberū magistratū ac rempublicā cū ciuib⁹ p̄ vicissitudinē guber nant. Episcopatū quoq; nobilem habet cui ⁊ principes p̄fuerūt. Abluit aut̄ p̄ter rhenū hec vrbs insi gnis duobus fluuijs nauigabilibus quos rhenus excipit.

De obitu Athile regis hunorum.

D Roſectum italiæ athilā vt p̄miſſum eſt: auxilio leonis pape. ⁊ iam in norico ſuperiori que nunc pars auſtria: pars baioaria dicit̄: ſtatua ducentē athilā honoria valētiani impatoris ſoroꝝ p̄ eunuchū pellexit: vt ſeſe cupiētiffimā in vxorē p̄cibus miniſq; a fratre extorqueret. Ad aut̄ magna verboꝝ inſtantia athila intentat̄: impetraturū ſe nouit: ⁊ tamen homo luxu perditiffimus cōtinere nequiuit: quin multis quas haberet: ⁊ ſecum in exercitu traberet vxoribꝫ: aliā (cui ildiconi erat nomen) adderet. Cuius nuptiarū beneficio: mors eum oportuna e medio ſuſtulit. Nāq; poſt cōuiuū p̄fuſiꝫ hilarit̄q; celebratū: reſupinꝫ alto in ſopore cū demerſus eſſet: ſanguis e naribus p̄fluens vitalibus opletis meatibꝫ eum necauit. Quod quidē illa nocte ſcribūt multi cognouiſſe p̄ ſomniū apud conſtātinopolim marcianū: cui viſum ſit videre athile arcū (quo armorꝝ genere hui in p̄tinis vterent̄) fractū eſſe. Et intra id tempus germaniā omnem: datiamq; ſarmaciā ⁊ ceteras puincias ad danubiū rhenumq; ſitas perdidit romana res publica. Hiſpania quoq; vltior aquitania ⁊ vaſconia atq; illa eduenſim veſunciouūq; gallie pars: quam burgundiones anno vrbis capte ſecundo ceperunt: ſunt amiſſe. pariter factum eſt annis ſequentibus de ſenonenſi pariſioꝝ franciſ ſubiecta. quozum omnium puinciarū nulla poſtmodum p̄ romanoꝝ imperio eſt recepta.

Euthices hereticus

Euthices heretiarcha conſtantinopolitanus abbas: p̄ hoc tempus ſuū dogmatizat erroꝝ. ⁊ ne ſentire cuꝝ neſtoꝝio videreſ diuinā cū humana natura: in idem cōpoſitū recidiſſe affirmabat vnūq; factū: nec vllō modo inter ſe diſtingui debere. hāc heretiſm cuꝝ flauianus cōſtantinopolitanꝫ ep̄s damnafſet. Theodoſio annuente ſynodus ephesine iudicat̄. In qua dioſcoꝝ alexandꝫ ep̄o p̄ſidete. euthices ipſe iam damnatꝫ: exilio relegatur. Thimotheus quoq; hereticus inſaniens multos erroꝝ diſſeminauit. Is concilio calcedonenſi: perpetuo exilio damnatus eſt.

Bexta etas mūdi

Anno mundi. 5670.

Anno christi. 471.

Simplici⁹ papa patria tibur⁹ p^{re} castino post bilariū. impante leone secū do: z zenone fuit. hic vir scitissim⁹ ac rectissim⁹: Instituit vt null⁹ inuitus in ep̄m penit⁹ pmoueret. z ne cleric⁹ vllus possessionē bñficij a laico recogno sceret: qđ postea a gregorio z alijs pōtificib⁹ cōfirmatū est. Romanā aut sedē esse primā oīm eccliarū declarat. Urbē p̄terea p̄sbyteris in quinq; regiones di uisit. prima erat petri: secūda pauli: tertia laurentij: quarta iohānis lateranen sis: quinta sancte marie maioris. Hic optim⁹ pōtifex has basilicas dedicat. z primo basilicā stephani p̄thomartyris in celio mōte. basilicā andree apli nō lōge a templo sancte marie maioris z alias. At cū eccliaz romanā nō instituit solū. verū etiā domis auxisset. creassetq; ex ordine p̄sbyteros diaconos z ep̄os morit⁹ z sepelit⁹ in petri basilica sexto nōs marcij. Sedit aut annos q̄ndecim: mensem vnū: dies septē. Vacat tum sedes dies sex z viginti.

Felix ei⁹ nominis terci⁹ patria roman⁹ p^{re} felice p̄sbytero ex regiōe fascio le: vir diuinis intent⁹ qui cū intellexerat petrū euticianū: quē ob heresiz in exilio pulsum. instigāte achatio cōstantinopolitano ep̄o tūc demū ab eodē reuocatu esse. vñ cōcilio cōgregato sanct⁹ pōtifex fraudē subesse verit⁹ ex auēte sedis aplice p̄cilio bene sentiētū approbata. petrū z achaciū dānat. In eodez p̄cilio cōstituit vt accusat⁹ apud iudicē: semp p̄pter respōsionē darent⁹ inducie Instituit p̄terea vt ecclie ab ep̄is p̄secrarent⁹. Idē q̄z felix basilicā sancti agapi ti edificauit nō lōge a basilica sancti laurentij martyris. Et cū ex institutione sa croz ordinū quos i vrbe roma mēse decēbri bis habuit p̄sbros octo z viginti diaconos q̄nq; ep̄os triginta creasset. morit⁹ z sepelit⁹ in pauli basica. Sedit annis octo: mēses vñdecim: dies decē z septē. Vacat tuz sedes dies q̄nq;.

Mamercus ep̄s

Mamercus vienēsis ep̄s hūsdē t̄pib⁹ ob scitātē datq; doctrinā magno habet in p̄cio q̄ inter ce tera sue virtutis monimēta: prim⁹ (vt aiūt) supplica tiōes q̄s greci letanias vocāt instituit ob frequētes terremot⁹. qui tū maxime gallias vexabāt. ac p̄pter bestiarū quāsdā incurfiones. q̄ tuz pplm suū pluri mū cōtriuērāt. Et hec q̄dē letanie minores dicunt⁹: ad maiorz d̄ram q̄s magn⁹ gregori⁹ in sancti marci festo instituit.

Remigius ep̄s

Remigiū etiā remēsē ep̄s virū scitissimū ac doctissimū hui⁹ t̄pib⁹ fuit: se sūt q̄ dicāt. q̄ clodoueus (vt historie referūt) frācoz regē cū innumerabilib⁹ frā cis baptizauerit. qui p̄ter scitātē maximā cū i diuis scripturis p̄clarissim⁹ habet. cōmētarios putiles in nouo z veteri edidit testamento. Septuaginta z eo ampli⁹ cū in ep̄atu explefset annos. Inter cetera sue scitatis miracula facta: puellā a morte corpis susci tasse legif. Obijt aut anno dñi. 468. kal. octobris.

Gelasi⁹ papa natione apher p^{re} valerio: vir san ctus q̄ vt ad pōtificatū assūptus fuit. manicheos in vrbe dep̄hesos exi lio dānat. eozq; libros apud basilicā diue marie publice cōburit. deinde dili gēs q̄ dei sunt multa cōstituit: q̄ ad ecclasticū cultū p̄nebat. z primo vt null⁹ bigam⁹ ad sacros ordines (nisi de licētia sedis aplice) pmouēf. Statuit itē vt null⁹ mēbro mutilat⁹ ordinaref p̄sbyter. hymnos q̄z mltos ad imitationē am brofij cōposuit. Et libros quinq; p̄ euticē z nestoriū edidit: z duos p̄ arrium Basilicas deinde plurimas i vrbe dedicauit. ostēditq; q̄ libri inter apocriphos forēt deputādi. Demū cū p̄sbros duos z trigita: diaconos duos: ep̄os septes z sexagita creasset: morit⁹ ac sepelit⁹ i basilica petri apli. xj. kal. decēbris. Se dit annis q̄tuor: mēses octo: dieb⁹ decē z septē. Vacat tū sedes dies septē.

Anastasi⁹ papa ei⁹ nois secūdus: patria roman⁹: p^{re} fortunato anastasio impante fuit. Hic cū p̄mū bon⁹ z catholicus haberef ab achatio seduct⁹: dūz eū reuocare clanculū tentat: clerū a se grauitē alie nauit qui se a cōione pōtificis tuz maxime subtraxit: q̄ etiā sine catholicoz p̄sensu plotino theffalonicēsi diacono cōicasset: qui tuz achacij errozē imitabat. Hāc obrē ferunt diuino nutu hoiem subito morbo cor/ reptū interijfse. Sūt qui dicūt eū in latrinā effudisse intestina dūz necessitati nature obtēperaret. Excōica uit (vt q̄dā scriptozes referunt) anastasiū impatozē q̄ achacio faueret. hec de anastasio sufficiūt. qui ex sa cris ordinibus semel decēbri mēse habitis p̄sbyteris duodecim: ep̄os sedecim creauit. Sepult⁹ est aut in basilica petri. xij. kal. decēbris. Sedit annū vnū: mēses. x. dies. xxij. Vacat tum sedes dies quatuor.

Linea summoz pontificum

Simplicius

Felix

Belasius

Anastasi⁹

Linea Imperatorum

Zeno factus imperator cum leo primus valitudine correptus: leone secundum ex mariagene sorore sua nepotem et zenonis isaurici filium eius imperij designavit successorem. qui non ita multo post gravi morbo oppressus cum finem vite sibi adesse cerneret patri zenoni imperium reliquit. vel ut alij scribunt mortuo leone zeno continuo augustale nactus est dignitatem. leone autem de quo premissum est quem pater leo in regni asciverat potestatem. Mater sua zenonis imperium formidans occulte clericum fecit. Exigente vehementer zenone ut filium perderet: pro eo alium forma silem obtulit. qui leo deinceps in clericatu ad iustiniani usque tempora vixit. Ipso quoque anno augustulus apud italia adversus nepotem cum exercitu veniens eo effugato. imperij regimine inuasit annali deinceps circulo evoluta cum rege vandolorum genserico fedus initum est ab horesece patricio. hec dum apud romanos gerunt adouacer cum fortissima multitudine ab extremis panonie finibus italia perare contendit. inde aliquantis annis italie et vrbis usus est potestate. vnde augustulus in opinabili metu perterritus: sponte miserabilis purpuram abijciens cum vix. xj. mensibus repub. obtinisset. Ita romanorum apud roma imperium cum hoc augustulo perijt Anno ab vrbis conditione. M. cc. xxix. ab incarnatione vero domini anno quadringentesimo septuagesimo quinto. Zeno autem augustus cum per annos. xvij. reipublice profuisset apud vrbem constantinopolim vite terminum accepit.

Zeno

Anastalius

Anastalius post zenonis excessus anno ab incarnatione domini. cccc. cccij. purpuram induit. hic romani decus imperij. eutichiane hereseos illuue macula uit. hic clodoueo francoz regi eo quod ciuitates quasdam a visigothis (qui arrianas heresim tenebant) abstulisset preciosas transmisit tunicam eiusque patricium creauit: sed postmodum per achacium constantinopolitanum episcopum corruptus factus est hereticus. Anastasius itaque dum in heresi que delapsus fuerat pseueraret. duasque in christo naturas: deitatis videlicet et humanitatis eutichium heresiarcham sequens denegaret. Hormisdas papa qui simacho successerat. direxerat enodium ticinensem episcopum. Aliosque cum eo constantinopolim legatos cum catholice fidei inscripto quatenus anastasium ad ecclie reducerent gremium. Is non solum salubria eorum monita spreuit: sed insuper etiam a suis aspectibus non sine contumelia expulit dicens. Nos et pontifici et alijs iubere volumus: non autem iuberi: nauisque fragili impositos mandata ne vspira per totam greciam ad aliquam ciuitatum accederet. quam eius impiam temeritatem diuina continuo ultio subsecuta est. Nam cum iam septimum et vigesimum imperij annum ageret: ictu fulminis percussus interiit.

Dum apud romanos gerunt: ostendit sese a vetusto cladus imperij fomitem: nouus turbo quem roma non conciuens illi emuli suscitauerunt. Si quidem heruli et turingi odoacre viro acris ingenij duce sibi constituto ab inferioribus danubij hostijs sunt profecti. fuerunt autem hi heruli et turingi exercitus athile relique. qui bernaco et durith athile filijs a seipis alijsque populis plio supatis: apud danubij hostia confederunt. Ipsi itaque italia ingressi: aquileia ad sinistra relicta: in taruisinos vicinosque et inde in brixianos iter flexerunt. Igitur augustulus imperator de odoacris aduentu certior factus inuisit orzestes genitorem suum quem milicie magistrum declarauerat quem postea auxilia deseruerunt: id in vrbem ticinum se recepit. Insecutus illum odoacer vrbem corona cinctam vallauit: recepitque diu et pertinaciter oppugnata. Inde cedes ciuium romanorumque legionum facta et nedus direpta vrbis ticinum. et cum agro igni ferroque vastata. Orzeste autem captum placetiamque productum odoacer ipse inspectate exercitus gladio suffossus interfecit. quibus territi crudelitatem ceteri italie populi certatim deditionem facere prexerunt. Odoacer annis. xiiij. italie impauerat et ciuitates pro libidine gubernabat. Zeno autem constantinopoli imperans theodorico persuasit: ut in italia transiret: ab iniustis occupatoribus ciuitates sibi vendicaret. id ex tracia mouens gothos et syrinum et illiricum italia petijt. odoacri duces sibi obuia fuere non potuerunt ab aquileia super fontium amnem victores gothi. Tandem in vrbe rauenana odoacrum obsederunt ad extremum pactioe res composita fuit. ut siluocij dominiatibus eent. vix hec regni societas non diu permansit. cum occultas inter se suspiciones haberet. prueniens theodorico

Odoacer rex
Theodorico rex

Oregis ex arilena concubina filius sextodecimo imperij zenonis anno italie totum dominio potitus est. et solus cum gothis per italia dominatus fuit eius dominatio non admodum dura: et si preter agrorum ut nup odoacer diuisit et pro suis retinuit. Ceteras ciuitates pro seipis ac pro ciues suos gubernari permisit. Ipse vero sede regni rauenne constituit: ibique inhabitauit septem et triginta annis theodorico in italia regnauit. vir omnium barbarorum mitissimus qui et si rauenana sede regni fecisset. tamen vrbem roma quam fieri potuit exornauit. Nam et sepulchrum octauij istaurauit: et spectacula de more exhibuit: et edificia ac basilicas plerasque restituit: nihilque omisit quod ad optimum principem pertineret. at vero ut regnum aliquo stabiliret. et clodouei francie regis filiam andefledam in vxorem duxit. Et sororem honorico vandolorum: et filiam suam alteram alarico visigothorum. alteram gundibato in matrimonium collocauit. indeque paulo pro clodoueo francorum regi socero suo bellum intulit: eo quod alaricum visigothorum regem generum suum interfecisset: et vasconiam partem regni sui occupasset. Ideo cum magno exercitu alpes transgressus in vltiore galliam in francos transiuit. ac gallis igeri plio supatis. vasconiam iterato recepit. Nec postea in terra segnis otiosusque permansit. nam et sicilia tota cum omnibus adiacentibus regno suo adiunxit. et dalmaciam quoque sibi subditam fecit. itaque multa gessit dum rex fuit et nomen eius admodum celebre et gloriosum fuit nisi quod extremo tempore crudelitatis infamia subijt. obsimachum et boetium senato. ro. ab eo necatos: tridentum vrbem in alpium muro ciuitatem. tandem apoplexie morbo correptus statim expirauit

Bexta etas mūdi

Quod Erremor maximus apud constantinopolim per quatuor menses continuos
 ab his diebus fuisse dicitur. Sed infante quodam monente ut cantaret
 Sanctus Sanctus Sanctus deus fortis et immortalis miserere nobis. statim o-
 mnia cessavit. Quod quidem verbum postmodum in calcedonensi concilio dicitur in ec-
Signa quae plurima in celo apparuerunt. In **C**elestis mandatum fuit.
 saqlone celum videbat igneum. fulgurantes quae haste visae sunt. luna
 fuit obscurata. cometa apparuit apud colosiam. riuus denique largissimus de-
Acephalorum pessima heresis calcedonense concilium impugnavit. **F**luxit.
 Atque per hoc tempus exoritur. qui ideo acephali dicitur eo quod sine capite. i.
 sine auctore habeant. ut patet in canone. i. 4. q. 3. c. acephali. hi quippe dua-
 rum subarum proprietatem in christo negabant. unam tamen in eiusdem persone nam predicantes.
Eerunt ea tempestate et elisei ossa in alexandriam translata esse. et corpus
 barnabe apostoli cum euangelio eius manu scripto repertum.

Michaelis archangeli revelationem gelasio iam promissio pontificatus apud apuliam in
 monte gargano tercio kalendas octobris factam fuisse tradunt. ubi et postea templum
 miris edificiis exstructum fuit: eoque loci ob devotionem tantam populorum frequentiam singu-
 lis annis convenire dicunt ut non solum christiani sed et infideles quoque ad patrocini-
 um sancti angeli implorandum frequentent.

Athiphanus papientis episcopus: vir divina humanaque sapientia prudentissimus: his
 temporibus apud theodorici regem propter eloquentiam et sanctitatem magno in pretio
 habitus est: cuius auctoritate et sanctitate. italia a barbaris vexata liberata est.

Sunt qui scribant germanum altisiodorensem et lupum trecharensem. episcopos his temporibus
 fuisse. qui tum multum iuvare christianam fidem: gentiliu ac pelagianorum opera plurimum
 labefactata. Genofeva vero a germano parte deo vigitate devotum apud parisi claret

Boetius

Boetius anicius manilius seuerinus christianissimus vir et
 consulari dignitate insignitus: poetaque ac philosophus cele-
 berrimus. simachusque gener. his quibus temporibus rome clarissimus fuit. hunc ideo maniliu vo-
 cant. eo quod a manilio torquato origine duxisse tradunt qui cum vere catholicus esset nec
 arrianis (etiam sepe rogatus) obtemperare vellet: et ipse a theoderico rege sub velamen-
 to affectate libertatis post socerum suum ticinij exulare iubetur. ubi postmodum instigatus
 a hereticis perpetuo carceri datus. In qua quidem calamitate constitutus: ad recrean-
 dum animam suam. cum in mathematicis doctissimus esset. chiterinum e neruo primum excogi-
 tavit et excidit. quod quidem modernis temporibus musicis celebre instrumentum habetur. Ibi
 dem quibus constitutus ad multorum utilitatem preclarissima edidit opuscula. de consolatione
 philosophica. de trinitate. et de unitate christi. de topicis etiam. Pleraque etiam ex aristotele transtulit. hunc denique virum opti-
 mum et sanctum theodericus rex cum in iniam suam omnino flecti non posset. arrianorum rabie concitatus. post longam carce-
 ris squalorem impante iustino seniore augusto anno. s. domini nostri. 520. apud papiam per catholica fide occidit ius-
 sit. cuius corpus ibidem in divi augustini templo adhuc habetur conditum. Et sunt qui dicunt eius in cathalago sancto
 rum ob eam rem fuisse relatum: et sanctum seuerinum vocatum.

Symachus

Symachus patricius ac senator romanus orator ac philosophus insignissimus his temporibus cum
 rome clarissimus haberetur: a theoderico rege ob suspicionem affectate liberta-
 tis apud papiam exilio datus. et in carcere per aliquod tempus traditus. deinde ab exilio
 revocatus: diris suppliciis tandem interfecit. hic namque romanam rempublicam. sua sapi-
 entia suisque scriptis plurimum illustrasse dicitur: eo quod librum epularum elegantissimum scri-
 pserit. in quo haec sententia. Sempiterna natura equalibus gaudet.

Falgatus natione apher rupensis episcopus et preclarissimus doctor his temporibus floruit.
 qui in sardinia cum alijs catholicis affricae a trasimundo vadalo rege ob catho-
 lice fidei defensionem exulatum missus est. nil pretermisit quod ad veram christi fidem pertinere-
 t: docendo predicando monendo. Edidit et libros de trinitate. de libero arbitrio. de regu-
 lis fidei. Scripsit et contra palagianam heresim. orationes quibus habuit ad populos elegantes
 quidem et graves. et presertim de unitate domini et christi. Scripsit et de continentia coniugatorum suanda
 ad theodorici senatorem librum unum. ad probam de virginitate servanda et plura alia.

Gennadius

Gennadius episcopus vir graeca latinaque lingua eruditus: li-
 brum de dogmatibus christianis composuit. et ibidem quod
 cuius ad salutem necessarium esse declaravit. doctrina quibus ac
 moribus ecclesiae catholice multum profuit. et divi hieronimum
 imitatus librum de viris illustribus edidit. **V**ictorinus autem
 natione aequitanus arithmeticus insignis ratione pasce ad cur-
 sum lune tum redegit. eusebium et theophilum ea in re superans
Auit etiam scriptis suis ecclesiam dei hegesippus vir
 doctissimus qui et monachorum regulas composuit:
 et sancti seuerini abbatis eleganti stilo vitam edidit.

Austus autem apud gallos episcopus multa tum scripsit copiose et ornate. precipue
 opus eius laudatur contra arrianos scriptum.

Fulgentius

Rauenna: zsi vrbs vetusta. auxit tamē eam ostrogotha gens. fuit aut̄ olim oppidus sabinorū: cinctusq; rauēnam muris nunc extantib⁹ tyberis impator. qđ lre docent cubitales ad portā eius clausam. que aurea dicit̄ quadrato lapide speciosam. Cū aut̄ theodorici⁹ rex gothorū ex thracia veniens cum cōiugib⁹ ⁊ liberis. cūq; oibus rebus suis gothos mouens: tandē in vrbe rauenna odoacrū obsederunt. hec obsidio longi⁹ remozata est gothos q̄ ipsi ab inicio existimarēt. Idq; accidit nō loci: qđ neq; a mari faciliter obsideri rauēna pōt: cū sit in ipso litore cōstituta: neq; a mediterranea regione: cū fossam habeat ex pado teriuatā. ac stagnis quibusdā ⁊ paludib⁹ coartef. Itaq; gothi triennio ferme toto circa illā cōmorati. post pactione facta Theodoricus ⁊ gothi rauennā intrarūt. Inde auxit ipsam ostrogotha gens cui⁹ rex theodoricus italie oīs: dalmacie: hungarie: germanie: ⁊ partis nō parue galliarū dñs. annis duo de quadragita eandē incoluit ciuitatē. ⁊ qđ cōstat supbas in ea edes basilicasq; cōstruxit. Visit̄ eius regis monumētum ab amalasuntha filia positū extra rauēne menia. in quo sancte marie monasteriū est edificatū in rotundo ea rōne appellatū: qđ altare mai⁹ ecclie choruscq; viginti capax monachorū ordine vt est moris ī stallis psallentiū: vnico atq; integro rotundo lapide contegunt. Valentinianus etiam impator cui⁹ triginta annis qbus impauerat. In ea plurimū vite egit menia ampliāuit. ⁊ ei⁹ ep̄o duodecim ciuitatū subiecit ep̄os. videlz arimini: cesene: forliuū: fori pōpiliū: fauēcie: fori corneliū que ymola dicit̄: bziū: bononie: mutine: regij: parme ⁊ placentie: q̄ ciuitates postea sub exharcatu fuere. ⁊ ei⁹ ep̄m iohannē tunc appellatū pallio ex candida lana vti voluit: quo tunc solus vtebat̄ impator. vnde postea cū romanis pōtificib⁹ rauēnates cōtendere p̄sumpserunt. fuit q̄s olim exarchoꝝ romanorū sedes: nunc aut̄ senatui veneto sub dita. Populo q̄s nunc rauēna est infrequens: que viros olim habuit: tum sanctos: tum etiā doctos appollinarē: vitalem: ⁊ eius filios geruasii ⁊ prothasium. Arcinūq; medicum oēs martyrio coronatos. Iohannē nominis ordine decimūseptimū pontificē romanū. Petrum rauēnatem fori corneliū ep̄m. qui multas sacri eloquiū scripturas eloquētissime dilucidauit. Et cassiodorū vrbis rome senatorē: regumq; ostrogothorū eplare scriptorē ⁊ post monachū. Genuitq; supiori seculo rauēna Guilielmū phisicū: quē petr⁹ paul⁹ vergeri⁹ notissimū amicissimūq; sibi hoīem magnis effert laudib⁹. Genuit ⁊ eodē tpe iohannē grāmaticū: rhetorēq; doctissimū: quē solit⁹ dicē fuit Leonard⁹ aretin⁹ oī in re: s̄ potissime in hac vna grauissim⁹ locupletissimūq; testis fuisse primū. a quo eloquētie studia tātope nūc floretia. lōgo postliminio in italiā fuerunt reducta.

Rauenna

Anno mundi. 5693.

Anno xpi. 494.

Simmachus papa natione sardus: patre fortunato: mortuo anastasio pō-
 Sifer creat: nō sine magna discordia. Nā dum pars cleri simmachū apud
 basilicā cōstantinianā pōtificē decernit: pars altera apud basilicā marie in via
 noua Laurentiū in locū demortui anastasi subrogauit. Seditio ingens ī sena-
 tu ⁊ populo romano biffariā diuiso orta est. vñ oīm p̄sensu: cōciliū rauēne in-
 diciū. discussaq; re p̄nte theodorico. simmach⁹ tandē in pōtificatu cōfirmat. q̄
 certe magna clemētia vsus. laurentiū cōpetitorē nuterinis ep̄m dedit. Simma-
 chus vō manicheos tuz ab vrbe expulit. eozq; libros ante fores cōstantinia-
 ne basilice cōcremauit. basilicas vō multas aut ornauit: aut a fundamētis ere-
 xit. paupib⁹ q̄s ad basilicas petri ⁊ pauli habitacula extruxit: curauitq; ne qd
 eis deesset: qd ad victū ptineret. amator em̄ pauper fuit. Redemit ⁊ captiuos
 in diuersis puicijs multa pecunia. Cōstituit itē vt die dñico vel natalicijs mar-
 tyrū caneret hymn⁹. Gloria in excelsis deo. Nil postremo omisit qd ad oīpotē-
 tis dei gloriā ptineret. Creatis deniq; duobus ⁊.lxxx. p̄sbris: diaconis. xvj.
 ep̄is. cxvij. habit⁹ de more sacris ordinib⁹ moriēs ad basilicā petri sepelit. i.4.
 kal. augusti. sedit aut̄ ānis. xv. men. vj. dieb⁹. xxij. vacat tum sedes dies. vij.

Sisma quintū fuit inter simmachū ⁊ laurentiū vt p̄missus est. vñ anno q̄r-
 to post clerici quidā seditionib⁹ gaudētes. adiuantib⁹ festo ⁊ pro bino se-
 natorij ordinis viris: laurentiū renocant. quia ex re indignat⁹ rex petrū altini
 ep̄m romā mittit: qui pulso vtroq; sedem teneret. Vñ simmach⁹ habita centū
 ⁊.xx. ep̄oz synodo: ⁊ obiecta cōstanti aīo diluit: ⁊ oīm sententijs obtinuit: vt
 laurenti⁹ ⁊ petrus maloz oīm capita relegarent. Orta aut̄ ob hanc rem tanta
 seditio rome est: vt multi tum ex clero: tum ex populo passim cederent: nec sa-
 cris virginib⁹ parcerent. Opprimunt̄ eo tumultu gordian⁹ p̄sbyter vir opti-
 mus ad vincula sancti petri. nec finis tante cedis facta fuisset. ni faustus cōsul
 clericus miserat⁹: cōtra probinū tanti mali auctore arma sumpsisset.

Hormisda papa natione campan⁹: patria frusinoni⁹: patre iusto: hic pon-
 tificatu inito hortante theodorico. puinciale synodū in vrbe habuit: o m-
 niūq; p̄sensu euticianos iam antea improbatos damnauit. In ea q̄s synodo
 multa cōstituit: ⁊ primo vt nullus solēniter penitens decetero ad sacros ordi-
 nes pmoueret. Voluit itē xp̄ianoꝝ nuptias nō occulte sed publice fieri debe-
 re. Vtuit p̄terea sacerdotib⁹ ⁊ alijs: ne altaria in ecclesijs cōsecratis erigerent
 sine sp̄ali ep̄i licentia. hic grecos reconciliauit: clerūq; cōposuit. francoꝝ rex ei
 dona p̄ciosa obtulit: delata ⁊ dona tum aurea ⁊ argentea: delataq; euāgelia cū
 tabulis aureis gemis distinctis a iustino impatore votigracia. Ornauit ⁊ tē-
 plū beati petri theodoricus rex trabe argentea mille ⁊.xl. librarū. Certauit ⁊
 hormisda munerib⁹ cū his principib⁹. Locauit em̄ ante altare cōstantiniane ba-
 silice coronā argenteā librar. xx. cantharos argenteos sex. His demū ex sentē-
 tia pactis cū ordinibus ex more. moriē ac sepelit in basilica petri. viij. id⁹ au-
 gusti. Sedit annis nonē. dieb⁹. xvij. Vacat tum sedes dies sex.

Johannes eius noīs prim⁹ papa: natione thuscus: patre cōstantio ortho-
 dore fidei diligentissim⁹ obseruator. vt tandē hereticoꝝ nomē extingue-
 ret arrianos expulit: eozq; ecclesias catholicis assignauit: quā quidē rem theo-
 doricus egreferēs. iohannē pontificē theodoꝝ duosq; agapitos oratores ad
 iustinū mittit: qui eū adhortarent vt arrianos restitueret: sin secus oēs ecclesias
 catholicas demoliturus. p̄benigne accepti legati. primo cū flectere iustinū nō
 possent ad lachrymas versi petētes vt periture italie sbueniret. eo piū hoīem
 pepulē vt arrianos suis legib⁹ viuē sineret. iohānes rauēnā ad theodericū re-
 dies in carcerē p̄pere conijcit. ac paz abfuit qn̄ eū statū occideret: adeo in hoīez
 exarserat ⁊ fide ⁊ morib⁹ cū iustino sentiētē. Perijt tñ sc̄tissim⁹ hō ī carcere pe-
 dore: situ ⁊ media. P̄t̄ tñ tria restituit amiteria nereī ⁊ achillei: felcis ⁊ adau-
 cti: ⁊ priscille. ferūt corp⁹ ei⁹ ex rauēna ad vrbe delatū: sepultūq; in basilica pe-
 tri. vj. kal. iunij. Sedit annis duob⁹. men. vij. Vacat tuz sedes dies. 58.

Anno mundi. 5715.

Anno xpi. 514.

Felix ei⁹ noīs quart⁹ papa: natione sami⁹: patre castorio. Post iohannis
 pōtificis felicem dormit ionē: rei diuine curam gerens patriarchā cōstan-
 tinopolitanū declinantē a fide anathemate notauit. vir q̄s optim⁹ multa in vr-
 be extruxit edificia. ⁊ maxime cosine ⁊ damiani templū: qd̄ adhuc extat. basilicā q̄s sancti saturnini via sa-
 laria incendio consumptā. Hic inter cetera sue sanctitatis opa iuxta doctrinā beati iacobi apli. mādauit in-
 firmos ante obitū inungi. Deniq; habitis de more sacris ordinib⁹. vbi p̄sbyteros quicq; ⁊ quiquagita cre-
 asset. diaconos quatuor. ep̄os nouē ⁊ viginti. moriē ac in basilica petri sepelit quarto idus octobris. an-
 nis quatuor sedit: mensibus duobus. diebus tredecim. Vacat tum sedes dies tres.

Linea summorū
 pontificum
 Simmachus

Hormisda

Johannes

Felix

etiam
 infirmitas

Justinus senior anno ab incarnatione dñi quingentesimo octavo decimo: punito anastasio heretico: augustali pontificatus est solio. Is cum imperium accepit: orthodoxe fidei amator et protector acerrimus fuit: ac statim nuncios ad pontificem mittit: qui et sedis apostolice auctoritate confirmaret: et pacem ecclesijs omnibus exquireret: quantum pro religione concederet: ad hunc ob causam reintegrande fidei directus ab horrida pontifice viri sanctitate precipuus germanus capuane urbis episcopus digne susceptus est. Multorumque dubia corda in fide solidavit: ut tandem diligentissimum fidei observantorem se profiteretur: hereticorum nomen pro viribus extinxit. et quoniam maxime arrianos omnes ex constantinopolitana urbe expulit: atque eorum ecclesias catholicis assignavit. quod quidem theodorici rex (ea labe infectus) egregeres simmachum et boetium romanorum consules ut pro missus est patriam relegavit. ac iohannem pontificem romanum in carcerem misit. eo quod iustus catholice pietatis defensor honorifice suscepisset eum. simul cum socijs carceris afflictione pemit. Sed hac eius inanimissima crudelitate mox adversus diuinam secuta est. nam nonagesimo octavo post factum die: subita morte defunctus est cuius animam solitari quidam apud lipparam insulam vir magne virtutis aspexit. inter iohannem papam et simmachum patricium deduci: et in vulcani ollam que ei loco prima erat demergi. At vero iustinus admodum senex cum augustale dignitate annis. xj. administrasset: iustiniano sororis sue filio impatore designato: apud constantinopolim in pace quieuit.

Clodoveus rex francie

Clodoveus francorum rex primus christianus childerico patre eius morte sublato in regnum successit: et regnavit annis. 50. vir utique potens et armis strenuus crothildem chilperici burgundionum regis (que chilperici frater suus gondobaldus occiderat) filiam pro hunc modum accepit uxorem. Audierat clodoveus crothildem forma egregiam: virtute etiam puellas id est etatis prestare: missis nuncijs et secrete exploravit an sibi matrimonio vellet copulari: Puella cui regis fama et regni potentia esset nota: consensit: et in sponsione id est solum est pacta. ut cum ipsa esset christiana. Clodoveus qui cum suis fratribus idolatra erat: fieret christianus. Gundobaldus burgundie rex patruus eius ei tradidit. quamque vero pacta uxori clodoveus de baptismo suscipiendo in seipso nequaquam servaverit in duos filios ex ea susceptos christianos fieri permisit. Non multo postquam crothildes accepit uxorem bellum gessit adversus gundobaldum uxoris patruum et burgundiones quo in bello civitates et oppida ligerim inter et sequaniam amnes sita suo adiunxit imperio. Interventu tamen uxoris sedato. Alter quoque multos duravit annos suscepit adversus alemanos. Cum que gente non minus quam sua viris fortibus armisque instructissima: prolixo decertavit: quo in proelio suos in fugam conversos videns: memor est factus promissionis quam multociens requisivit uxori servare neglexerat et ipsas prolixo adversitatem ob id solum sibi accidere suspicatus est. hinc deo celi et terre: que crothildis uxor predicaret vocavit illum consilio precibusque acqrescere: si sui strato hostili exercitu victoriam obtineret: tantaque mox facta est conversio: ut que multa cede afflicti et vi repressi primo fugiebant franci: hostem repellerent ac cede commissa in sedam converterent fugas. alemanis in ditionem acceptis. Clodoveus eis tributa imposuit que annis persolverat: et in franciam reuersus. vigesimo quinto regni sui anno a sancto remigio remensi episcopo cum omni francorum multitudine baptizatus fuit. Ac deinceps francorum regnum augeri cepit. Respirante deinde aliquantulum republica christiana. Clodoveus pulsus arrianis hereticis: et catholicos reduxit. et parisiensium civitatem regni caput constituit in qua post mortem quieuit. uxoreque eius regina bonis opibus pollens: apud urbem thuronicam plena diebus ad dominum migravit. delatusque fuit inde corpus parisi a filiis eius hildeberto et lothario: iuxta clodoveum magno honore sepulta.

Amalasiumtha filia tunc vidua: theodorico rege gothorum sine prole virili defuncto. cum athalarico eius nato in regno successit. Erat vero athalaricus admodum puer: itaque cura atque gubernatio tota regine incubebat. Statim igitur regina pueri gubernationem suscipiens: litteris latinis erudiendum et moribus informandum curavit. Ipsa vero severe ad modum gubernationem exercebat: prohibens gothorum iniurias: supra seque enim prudentia usque: et patris decreta: mala prosertim emendavit. et boetij et symachi filijs bona paterna in fiscum delata restituit. Acclamantibus autem gothis filium non litteris sed rei militaris disciplina regem suum imbuendum esse. Is igitur vite lascivia in varias egrotationes lapsus. de circum octavo etatis anno defunctus est. Amalasiuntha vero seditionibus gothorum diu verata: mortuo filio athalarico quo cum moleste vixit. theodatum consobrinum suum regni prosortem fecit. Erat autem theodatus ita grecis et latinis litteris edoctus: ut et temporum suorum historiam eleganter scripserit: et platonice disciplinam optime calluerit. segnis tamen ad res agendas habebat. Is ergo ad regnum beneficio regine assumptus: statim ingratitude ostendit. eamque captam in vulsini lacu insulam relegavit. Hec perfidia multos gothos perturbavit. inde eam occidi permisit: ac filiam eius in uxorem ac regni sociam accepit: qui et postmodum quique annis regnavit. Idque impator iustinianus egre tulit. hec inter cetera sua edificia patri suo monumentum superbissimis edificijs extra ravennam extruxit. quo in loco nunc sancte marie monasterium edificatum habet. quod monachi sancte iustine nunc incolere dicunt.

Dionysius abbas et doctor egregius per id tempus laudatus eo quod romae computum suum: id est pascalem calculum mira ratione composuerit.

Suerus quod episcopus treuerens. vir omni scititate insignis hac tempestate claruit. Et sanctus victorinus episcopus massiliensis: qui filium maruchas regis persarum a demonio liberavit. Et eutherius episcopus lugdonensis.

Concilium aurelianense

Concilium aurelianense tertium tepestate hac clo-
dovei regi iussu indicit. qd quide sancto mel-
lano congregasse dicit: quo i loco etia quatuor alia
concilia fuisse congregata dicunt. Primum sub beato
silvestro papa. auctore marino epo. Secundum aucto-
re aureliano epo. Tertium hoc idem mellanio epo au-
ctore. Quartum auctore albino andegavensi epo.
Quintum honorato bituricensi epo auctore qd pba-
tur in decretis. xv. di. c. sexto. synodus.

Arturus britanorū re-
ge et qdē cātatissi-
mū p h tpa regnū susce-
pisse ferut virū sane bel-
licosissimum atq; fortissi-
mū. q; et lorica pulcerri-
ma utebat. Regi qdē tā-
to cōdigna: s; et in capite
aurea galea i qua draco
sculptus videbat. Elipenū

Arturus rex

qs aureū p se ferre faciebat. in q dei genitricis ima-
go depicta videbat: vt eā sp aduocatā suā in mēo-
riā in oi re reducere possit. Lanceā p̄terea arduā la-

tāq; et cladib; aptā quā quocūq; ibat secū deferri faciebat: et gladiū habuisse et portasse dicit. cū quo qdrin-
getos et sexaginta viros vno plio eū interfecisse phibet. hūc vix xpianissimū fuisse ferut: et fidē catholicas
ampliasse. ac qd plura regna sibi vēdicauerit. Quāobres et rotūdā mensas apud cornubiā ciuitatē instituit
Tandē in prelio cum multis hostiū strages dedisset: et ipse vulnerat; in insulā deserf. inde sublatu; nusq;
cōparuit. quē et nunc vsq; britones expectare dicunt.

Cassiodorus

Cassiodorus monach; rauenēsis vir quidē doctissim; his tpi; ob clarissi-
mā ei; doctrinā magno fuit in p̄cio. qui cū primū cōsul esset et senator. diui-
no tact; spū res mūdanas spreuit: et monasticā vitā cōplexus est: sed ante mona-
chatū theodorici regis italie cācellari;. et ex pte ei; multas eplās edidit ad perso-
nas diuersas de negotijs secularib;. et ad agitandū intellectū psalteriū luculēter
exposuit. Deinde cronicā insignē de pōtificib; atq; impatorib; cōpilauit. In qua
p̄sertim de theodato rauenē rege cōtemporaneo suo multa cōscripsit. Edidit p̄ter
rea librum de ratione anime et librum de orthograpia.

Riscianum qs eruditissimū grāmaticū atq; p̄hm
patria cesariēsē: boiem certe greca et latina lin-
gua doctissimū p hoc ipm temp; apud cōstātinopolim
floruisse tradūt. q; cū grāmaticorū oim princeps habe-
ret. ea i facultate putilia edidit opuscula. Nā de parti-
b; orōnis ad iulianū patriciū cōsulē librum edidit. Siliter et de cōstructiōe: deq;
accentib; alios libros edidit. De naturalib; qs questionib; ad cōsdre psaz regem
volumē egregiū scripsit. Atq; de cosmo graphia libellū cōposuisse fertur.

Priscianus

Arator et

Arator scē romane ecclie cardinalis diaconus et
poeta laureat; hac tepestate mira floruit eloquētia. q; inter cetera ingenij et
virtut; sue opa ap̄lorū act; versu exámetro exornauit: atq; alia elegāter cōposuit.

Randan; deniq; hibernēsis abbas sc̄tissim; p hec tpa ob eximā sc̄titem
atq; doctrinā maxio i p̄cio habit; fuit. de q; etiā admiranda scribunt. Pater
trium milium monachorum extitit.

Loquit circa illud tempus sidonius appollinaris apud auernorū urbem ex
p̄fecto fact; eps vir fm seculi dignitatē nobilissim;. et lr̄ali disciplina erudi-
tissim;. vir aut ingeniosus coturnate eloquētie multas difficiles eplās scripsit.

Brigida virgo

Brigida virgo sanctissima natione scothica imperante seniore iustino reful-
sit sanctitate et miraculis admiranda in scocia de xpianis ac nobilibus orta
parentibus a puericia bonarū rerum studijs inoleuit. pudicitie ac sobrietati sem-
per intenta. a matre missa vt de vaccarum lacte butirum cōgregaret. pauperibus
distribuit. mater fructū laboris postulans. facta oratione: ceteras coopatrices in
abundantia preualuit. quā cum parētes despōsare vellent. ad ep̄m machillā no-
mine perrexit qui palliū album et vestem candidā super caput ei; imposuit. inde
suā virginale coronā dño offerebat. vocat; messorib; cū tota prouincia pluuia ex-
undaret. in eius messē gutta aque nō cecidit. Leprosi ab ipsa petentibus cer-
uicā in potum. Cū illa nō haberet: aquā puram benedicens: conuertit in cerui-
ciam optimā ac illis dedit. Lapidē in salem cōuertit. cuidam ab eo sal postulanti
Leco nato oculos restituit. Multa alia miracula fecit.

Benedictus abbas italicus: monachorum omnium pater: his temporibus dispersos monachos in unum collegit: atque diuino spiritu illustratus eis regulam vitam composuit. Et sanctissimi viri vitam insignem et miraculorum claram beatus gregorius scribit. Fuit itaque benedictus ex nobili genere in paucis mense ortus. Aeternum igitur a scriptoribus celebratum est nomen eius: quod quidem oppidum libertate: sed in primis beato benedicto monachorum patre alino clarissimum. Ibi etate moribus transiens nulli voluptati animam dedit. Inde romae liberalibus litterarum studiis traditus fuit. Sed cum in eis multos per abrupta viciorum ire cerneret: eorumque quasi ingressu mundi posuerat pedem retraxit: ne in precipitium totum iret. Respectus itaque litterarum studiis: relicta domo rebusque paternis: soli deo placere desiderans: deserta loca per aliquot tempus incognita incoluit. Est autem in latinorum regione superius celsis in montibus sublacum velut plinius appellat: sublaqueum: nobile nunc oppidum lacus eiusdem et tamen prisci nominis imminens: redditusque vtriusque fama celebratum beati benedicti ibi magis diuturna conuersatio quam eius toto orbe notissimum ibidem edificatum magnifici operis monasterium. Cernitur ibi in dextra amenis ripa ab ipso sublacum lacu ad vicum usque varronis incisus: saxeo in monte ductus aquarum. qui formis partim in eo incisus modo: partim altum defossis: partim sublimi fornice muroque excitatus romam quadragesimo militario veniebat. Vir autem dei ad eundem locum perueniens qui ab urbe roma. xl. milibus passuum abest in artissimo specu tribus annis excepto romano monacho hominibus incognitus mansit: et artissimam vitam variis temptationibus duxit. cuius virtutes ut clarescent postea in castro cassino. quod clarum appellatur: et magne vite meritis et apostolicis virtutibus effulsit. Fuit autem hic sanctissimus vir inter cetera virtutum monumenta prophetico spiritu illustratus. quo multa futura et occulta cogit. cuius fama totius ostrogothorum rex ductus: ut temptaret eius scitimoniam sese famulum indumento mentis: alium in regio apparatu permisit: quem statim cognitum vir sanctus in sordide vestitum ad se in monasterii vestibulum vocauit: et qui illi erat vetura pronuntiavit: nonne annis regibus decio moriens inde eum in summa veneratio habuit. pluraque alia scitatis signa ostendit precipue in vase vitreo in quo venenum vino miscuerunt fratres: ubi signo crucis edito ruptum fuit. Obiit tandem in domino anno salutis. 536.

Monasterium cassinense

Ordo monachorum beati benedicti ortum habuit non longe ab aquino abruccium civitate in monte cassino ubi olim cassinensis civitas fuerat: postea monasterium cassinense toto orbe celeberrimum extractum fuit. Breviter enim benedictus monachis per extractum monasterium regulam et optimam modum vivere primus dedit: cuius longe ante illum monachi plurimi fuerunt. cum tamen sanctus vir diu in solitudine virtutibus signisque succresceret: multi ob dei famulatum ad eum congregati sunt: ut inde. xij. monasteria construeret. In quibus statutis primus duodecim monachos deputavit. Postea multos discipulos congregavit quorum ope totum ferme orbem obtinere meruit. Ex cuius clarissimo ordine cum plurimi tamen scititate tum scia emergerent viri. Illaque regulam primam monachis nigris contulit. Ea tamen nonnulli postmodum complexi sunt monachi. quorum numero fuerunt cisterciensis. a diuo bernardo plurimum aucti. camaldulensis. cluniacensis. celestini. montis oliueti. novus ordo siluestrius. et qui humiliter appellantur. hi omnes et alij plurimi cuius diverso habitu: diversisque constitutionibus inter se differant. ea tamen persistent regulam dignissimam atque approbatam. In germania quoque in eodem ordine differetes sunt. cum mellicenses: castellenses: burfeldenses in ea vigent. Idem quoque ordo cum a sudatoris sui regularibus institutus prope declinasset: non modicam reformationem anno salutis. 1409. apud patavinam urbem in monasterio sancte iustine sumpsit: et eorum institutiones eugenius quartus pontifex approbavit. Tradit autem ex hoc monti sanctissimi patris ordine ad. 24. summos pontifices emerisse. Cardinales vero: 183. Archiepiscopus et episcopus. 1464. Abbates insignes. 15070. fuere. atque canonizati monachi

Scholastica germana diu benedicti ab infantia deo dicata: quam si semel in anno visere consuevit cum certo die in laudibus dei sacrisque colloquiis usque noctem tempus pertraxisset: acceptis cibis cum repetere monasterium cuperet. soror sancta moial petijt ut secum maneret: de celesti vite gaudijs locutura: qui extra cellam manere non se velle diceret: ad eius preces tanta pluvia ac coruscatio erupit: ut nec cum fratribus suis extra limen pedem mouere potuisset. in tota nocte insomne per sacra spirituali vite colloquia duxerunt. Sequenti die cum vir sanctus ad monasterium redisset: per triduum in cella eleuatus in aera oculis vidit sororis sue animam de corpore in colube specie celi secreta penetrare. Is eius glorie gaudens: eius obitum fratribus denunciavit quos illico misit ut sacrum corpus ad monasterium deferret. at in sepulchro quod sibi preparauit sepeliret. quo facto contigit ut quorum mens una semper fuerat in domino. eorum quoque corpora nec sepultura separaret.

Errat in eo nomen clarissimo mente Cassino longe distat namq. in valle sub Eci, alius in Apulia sit

Et in Anu... Gaictanum... S. Baruntif... 130. pontifices suo De praes... Ord. S. Bene...

Berta etas mundi

Bonifacius eius nois secundus papa: natione romanus: patre sigisbudo post felice imperate iustiniano fuit. et ut quidam affirmat. nam sine contentione pontifex creatus fuit. nam et dioscorus diuiso bifariam clero. in demortui felicitis locum subrogat. Exagitat autem clerus hac seditione diebus octo et viginti morte dioscori a tanta perturbatione tandem liberat. unde bonifacius ad confirmanda ecclesiam peruersus instituit ne quispiam sibi in episcopatu successorum deligeret. quod postea multi pontifices confirmarunt. Instituit item ut in demortui locum alter pontifex si fieri posset tercia die sufficeret ne dilatio seditionem faceret. diuisit et populum a clero dum celebraret. Uetuitque ne quis civilis neque criminalis causa episcopus apud civilem iudicem aduocari posset: At cum in pontificatu sedisset annis duobus. diebus duobus. moritur et in basilica petri sepelitur. Sedes autem mensibus duobus tum vacat.

Anno mundi. 5723.

Anno christi. 524.

Johannes secundus papa: patria romanus: patre pio ex celiomonte iustinia ni tpe fuit. qui statim ubi pontificatum inijt. anthimum episcopum dannaui: quod in arrianam heresim declinasset. Sunt qui scribunt hunc episcopum constantinopolitanum fuisse. Iustinianus vero sedem romanam veneraturus hippatum et cemetarium episcopos romam cum muneribus mittit. quo et romanum pontificem suo nomine salutarent. et munera hec beati petri templo offerret scyphum aureum circumdatum gemis librarum sex. scyphos argenteos duos librarum duodecim. calices argenteos duos librarum quindecim. Johannes autem pontifex de quo pauca admodum scribunt historici. moritur ubi ex sacris ordinibus semel habitis presbyteros quindecim. episcopos unum et viginti creasset. Sepeliturque in basilica petri sexto kalendas iunij. Sedit annis duobus: mensibus quatuor. Vacat tum sedes dies sex.

Agapitus papa: patria romanus: patre gordiano presbytero ecclesie sanctorum iohannis et pauli pontifex creatus: a theodato statim ad iustinianum mittitur. et insensum quod amalasiuntam athalarici matrem in insulam lacus volsinensium relegauerat interficere iusserat cuius mulieris interitum iustinianus egre tulit. Agapitus itaque eo missus ac benigne et honorifice susceptus. cum pace impetrasset. ab imperatore tentatur ut euthicianam opinionem confirmaret. Verum cum iustinianus ab eare hominem sanctissimum abhorzere cerneret. precibus minas addit: tum agapitus. Ego inquit ad iustinianum christianissimum principem venire optaui: sed diocletianum inueni: quem christianorum hostem fuisse constat. hac libertate loquendi et dei nutu iustinianus permotus: et fidem catholicam amplexus est: et pulso anthemio constantinopolitano episcopo qui euthicianam heresim tuebatur: mentem catholicam in eius locum suffecit. agapito consecrante: qui haud ita multo post constantinopoli moritur. cuius corpus loculis plumbis clusum romam deferret: ac in basilica petri sepelitur. Sedit autem mensibus undecim. diebus undeviginti.

Anno mundi. 5733.

Anno christi. 534.

Siluerius papa natione campanus: patre hornisda episcopo. theodato iubente pontifex creatus. cum antea non regum: sed imperatorum auctoritas interueniret. plus autem valere theodati mine quam decreti ratio. mortem eius his clericis minatur est. Interea instigante vigilio diacono ciue romano et apocrisiano theodora augusta syluerio imperat additis etiam minis ut pulso mentem ab urbe constantinopoli anthemium reuocet. id cum recusaret scribit ad belisarium mulierem ut pulso siluerio in eius locum vigiliam sufficiat. Belisarius autem rei bellice intentus. rem antonine uxori sue committit. que subornatis a vigilio testibus qui affirmarent siluerium urbem romam gothis hostibus perdere voluisse. hominem coegit se abdicare pontificatu. acposito pallio: cucullam monasticam sumere. qui in pontum insulam in exilium missus non sine opinione sanctitatis moritur: ubi annum unum: menses quatuor: dies duodecim in pontificatu vixisset. Vacat sedes dies sex.

Vigilius papa: patria romanus: patre consule: imperante iustiniano pontifex creatus. instabat tunc theodora ut constantinopolim proficisceret anthemiumque restitueret: cum id negat se facturum ideo adiuuantibus quibusdam romanis ad constantinopolim perducitur. ubi theodora tetare cepit ut id prestaret. cui ille: malle se quoduis supplicium pati rursus: quam suam iure factam mutare. unde ita celsus est ut paulum abfuerit quoniam tunc occideret. fugiens itaque in templum sancte euphemie quod haud procul aberat. inde a crassatoribus trahitur. et iniecto in colle eius funem: atque latro per totam urbem usque ad vesperam trahitur. deinde carceri inclusus pane et aqua aliquod diu vitam duxit. ita patienter et equo animo: ut sepe diceret se etiam peiora meritum si digna pro peccatis pena irrogaret. inde instate narfate cum romanis vigilio reuocatur cum syracusas in siciliam peruenisset quem tot mala: tot cure occidere non poterat: ex calculo moritur. eiusque corpus romam deferret et apud sanctum marcellum via salaria sepelitur. Vixit in pontificatu tum rome tum alibi annis. xvij. menses sex. dies sex et viginti.

Linea Summorum pontificum

Bonifacius

Johannes secundus

Agapitus

Siluerius

Vigilius

Justinian⁹ sororis iustini fili⁹ romanorū principū maxim⁹ augustalē ade-
 ptus est principatū: q̄ mox vt imperialia iura suscepit ad reparationē rei
 publice stat⁹ aim intēdit: ⁊ august⁹ romanū felici sorte regeb at iperū q̄
 ⁊ bella p̄spere gessit: ⁊ in causis ciuilib⁹ mirific⁹ fuit. Nā p̄ belisariū patricium
 ingente virū p̄sas fortiter deuicit: ⁊ vandaloꝝ gentē capto eoz rege gelisimero
 vsq; ad interitionē deleuit. Affricāq; totas post annos. xcvj. impio romano
 restituit. Rursusq; belisariū virib⁹ gothoꝝ in italia gentē capto vitigis eoz re-
 ge supauit. Maurosq; post hec affricā infestātes: eozq; regē atbilā p̄ iohannē
 excōsulē mirabili virtute p̄strauit: pari etiā modo vt alias gētes belli iure cō-
 pressit: quā ob cām p̄pter honoz oim victorias vt alamanicus: gothic⁹: alani-
 cus: vandelicus: africanusq; dicere h̄e hec noīa meruit. Extruxit q̄s idē p̄ri-
 cept intra cōstātinopolim vrbē ipsi dño q̄ est sapiā dei patris templū qd̄ greco
 vocabulo agiā sophiā id est sanctā sapiām noīauit. Cui⁹ opus adeo cūcta edi-
 ficia excellit: vt ī totis terrarū spacijs huic sile nō possit inueniri. Erat em̄ hic
 p̄nceps fide catholic⁹. in opib⁹ rect⁹. in iudicijs iust⁹. Jōq; oīa ei currebāt ī
 bonū. Leges etiā romanorū q̄rū p̄lixitas nimia erat ⁊ inutilis: dissonātia mira-
 bili: breuitate correxit. Cū em̄ impatorē tāti cōstat ingenij: tāteq; doctrine fu-
 isse: vt mirū nō sit: si leges romanas sparsas ⁊ icōpositas ī ordinē ad utilitatē
 hoīm redegerit. Hactū ī re cōsilio ⁊ opa iohānis patricij tribuniani theopho-
 li doctorei vsus est: q̄ tuz doctrina ⁊ aucte insignes habebāt. Immēsus nāq;
 illud libroꝝ pelag⁹ (q̄ vsq; ad duo milia pene libros erāt extēse) coaceruatis si-
 mul ab vrbē cōdita vsq; ad hec tpa tot iudicijs. in quiquagita libros titulatiz
 digessit: quos nūc digesta: nūc pandecta appellāt qd̄ oem ciuile doctrinā cōti-
 neāt. Idē q̄s legū epitomen fecit libroꝝ quoz ī q̄b⁹ breuiter vniuersaz leguz
 textus comprehendit. has aut̄ leges institutiones vocat. Dicim⁹ etiā iustini-
 ani codicē vbi oēs cōstitutiones p̄cipū que vtiq; ī multis voluminib⁹ habeb ant̄.
 intra duodecim libros coartauit. Inter hec iustinianus maximi ac diuini ingenij vir cum imperasset
 annis. xxxvij. vita decessit. Et iustinus minor apud cōstātinopolim rempublicā regendā suscepit.

Linea Imperatorum
Justinianus

Concilium Constantinopolitanū

Quinta synodus habita est apud cōstātinopo-
 lim. iussu agapiti pōtifical ac iustiniāni impa-
 toris: iā diu inchoata tpe vigilij anno salut. 538.
 p̄fecta fuit. Cōtra theodoꝝ ⁊ oēs hereticos. q̄ affir-
 mabāt bt̄issimā virgine mariā solū hoīem: nō etiā
 deū ⁊ hoīem peperisse. quo quidē in synodo statu-
 tū est: vt bt̄a virgo maria diceret qd̄
 deū nobis suo partu edidisset. Ibi q̄s p̄fuerunt eu-
 thices archieps cōstanti⁹: ⁊ appollinaris patriar-
 cha alexandri⁹ cū vigilio papa qui oēs. xiiij. capi-
 tula anathematizādo scripserūt q̄ p̄dicti theodoꝝ
 ⁊ socioꝝ ei⁹ blasphemias. declarātes virgine glori-
 osas vt p̄missus est deū ⁊ hoīes peperisse. Cui syno-
 di vniuersalis ecclia auctoritate maximā cōtulit.

Belisarius patric⁹ vir in armis strenuus belli
 dux a iustiniāno impatore cū ingēti multitu-
 dine cōstitut⁹. primū persas aggressus est: qui trās
 gressis romauoz terminis: eoz regiones grauer
 populabatur: quos magnis p̄ijs fudit. atq; ex vo-
 lūtate p̄cipis cōstātinopolim triūphans ingre-
 sus est. Interea ad affricā quā iā mltis annis van-
 dali possidebāt a iustiniāno cū exercitu belisarius
 missus est. q̄ mox p̄lio cū vādalis cōmisso eoz ma-

Belisarius

gnas copias fudit. Regēq; ipoz gelisimerū capiēs cōstātinopolim misit. Cartha-
 go q̄s post annū sue excessionis. lxxxvj. recepta est. Inde iustiniān⁹ belisarium
 multo iam p̄ijs gloriosus aduersus theodatū dirigit: vtiq; etiā italiā a gothoꝝ
 seruiuo liberaret. belisari⁹ itaq; dux aliquātū t̄pis apud siciliā morā faceret. Rex
 gothoꝝ theodat⁹ extinet⁹ est. hui⁹ in loco vitigis successit. Cōceptas ḡ q̄ theoda-
 tū belli vires in vitigem cōuertit. Egressus ex sicilia ad campaniā: neapolim ve-
 nit: quā tandē p̄ vim capiēs ingressus: nō etati nec seruit parcēs plures perimēs
 cūcta rapinis diripiēs. indeq; egrediēs romā p̄perauit quo ingresso gothi q̄ ī vrbē
 morabant noctu egressi: relictis patētib⁹ portis: rauenam fugiunt. Belisari⁹
 aut̄ supuenturū vitigim cū magno exercitu rat⁹. menia vrbis p̄ tpe vallo ac fos-
 sa celerrime muniuit vitigi supueniēte cū exercitu: ad centū nāq; milia hoīm secu-
 duxisse ferē. Interim belisari⁹ auctis copijs cū p̄ annū integrū ⁊ dies nouē me-
 nia vrbis tutat⁹ esset. egredi cōstituit vitigis copijs suis diffidēs incensis castris
 rauennā p̄fiscit. eo belisari⁹ p̄perat vitigim in vrbē captū cōstātinopolim se-
 cum ducit quinto anno posteaq; in italiā venerat.

Bexta etas mūdi

Vitigis rex gothoz

Vitigis goth^o: obscuro genere inter eos nat^o. his t^oib^o viuēte adhuc theodato rege apud romā rex creat: et quinq; annis regnauit. vir certe rei militaris scia p^oclar^o. qui regno suscepto theodatu obruncare fecit. quo mortuo rauennā p^operauit et oēs gothos dispsos p^o italiā cōgregauit. et neptem theodorici ex amalasiunta neptē inuitā vxorē duxit. que vitigis ignobilitatē plurimū contemp^opsisse dicit. hic aduersus belisariū romā cū ingēti exercitu venit. Gothi vrbem obsidētes vniuersa p^o circuitū direptionib^o et incēdijs absumūt. quoscūq; romanos reperit gladio extinguūt: cuncta sacra loca denudātes. impugnātes continue vrbē: sed caute belisarij defensaf industria. Augebat insup rome famis penuria. tanta siquidē p^o vniuersus mūdū eo anno maxime apud liguriā fames excreuerat (vt vir sanctissim^o dacijs mediolanēsis antistes retulit) q^o plereq; matres infeliū natoz mēbra comederēt. cū p^o annū p^otinuū gothi romā obsedissent demuz territi rauennā redierunt. Vitigis v^o coacto rursus in vnū magno gothoz exercitu cū belisario cōfligit. factaq; maxima suoz strage in fugam cōuersus est. Quē iohānes magister militum cognomēto sanguinarius noctu fugientē p^osequens viuū comprehendit. Romāq; ad belisariū adduxit. patrata belisarij victoria constantinopolim redijt. secum vitigim deferens: quo viso iustinian^o valde letatus est. Cūq; nō multum post patricium effectus. administrationē illi iuxta p^osarum terminos tribuit. Ibiq; vitigis degens. vitā finiuit. ac sic quasi gothoz regni finis fuit.

Totila rex gothoz

Totila q^o et baduilla dicit vltim^o ostrogothoz rex. capto vitigo gothi trās padani chelpidaz sibi regē cōstituit. q^o eodē anno perimif Cui successit errari^o: et ipse nonduz anno expleto iugulat^o. dehinc sibi baduillā q^o et totila dicebat in regnū p^oficiūt. Atq; collecto vndiq; exercitu: vniuersas rursus italiā inuadunt. Exinde p^o campaniā vtriq; dei benedicti cenobiū iter facientes pueniunt p^o que lucanie et brucioz fines regiū p^ofiscunt. Nec mora siculū trāsgressi fretus siciliā inuadūt. inde q^o romā petunt. eāq; obsidionib^o circūcludūt. que tāta tunc famis penuria p^opressa est. vt p^o magnitudine inopie: natoz suoz carnes comedē vellent. fessis nimū ro. nec valētib^o mentia tueri. Totila a porta hostiensi vrbem ingressus est. q^o parcere romanis cupiens p^o totā noctē buccinā clangē iubet q^o se a gothoz gladijs aut ecclesijs tuerent: aut q^obuscūq; locis occulerēt. habitauit aliquāto t^opis cū romanis q^osi pater cū filijs. hāc illi vt videt ai benignitatē (q^o nimie antea crudelitat^o extiterat) b^oti patris b^ondicti quē olim adierat monitio cōtulit. Elapsi sunt ab vrbē aliq^o e numero senatorz constantinopolim afflicti p^operāt. q^ob^o calamitatib^o roma subiceret principi narrant qui statiz narfen eunuchū suū et cubiculariū cuz manu valida mittit. Is ad italiā veniēs magno cuz gothis certamine cōfligit. Quib^o ad internitionē pene cōsumptis regē totilā qui iā decēz annos regnauerat interfecit. vniuersaq; italiā ad reipu. iura reduxit. ac sic septuagesimo scdo anno postq; theoderic^o italiā adeptus fuerat Gothis deletis eoz nomen euauit. Nam qui p^oelio sup^ofuerāt nō gothi sed itali vocari voluerunt. eo q^o in italia nati et enutriti essent.

Narfes eunuchus

Narfes iustiniani eunuch^o: quē nōnulli scribūt bibliopolā p^omo fuisse. inde cū in cubiculū suū accepisset impator. cognita hoīs virtute eū in ordinē patriciat^o ascit. Pietatis em religionis: misericordie: munificētie: gratie: postremo vnicū exemplar tuz oib^o erat. Is igif calculari^o impialis accepti auxiliarib^o copijs ab alboino longobardoz rege cū longobardos federatos haberet: q^o maris adriatici sinū in italiā trāsueti sociati romanis pugnā inierūt cū gothis q^ob^o ad internitionē deletis: cū et totila apud brixellā male pugnās occidit. et theias in ei^o locū suffect^o. Nō longe a nucera fortiter oppugnās virtute narsetis opprimif: onerati igif longobardi multis munerib^o ad p^opria victores redierūt: et panoniā possederūt. Inde sophia vxor iustini instigatib^o q^obusdā delatorib^o: q^o narsetē oderant: hoīem ab italia ad se cū ignominia verboz reuocat. videlz vt eunuchus ad lanā et pensa rediret. ferens id iniquo aio. Narfes rīdet: se talē orsurus telā que inextricabiles errores emulis atq; inimicis suis p^ostaret. Itaq; odio metuq; exagitat^o in neapolim secedēs: legatos mox ad longobardoz regē dirigit: vt paupera pānonū rura desererent. et ad italiā cunctis replet diuicijs possidendā veniret. Simulq; multimodo pinoz genera aliarūq; rerū species: quaz italia ferax est mittit. quaten^o eoz adueniēdi aīos possit allicē. Narfes inde romā regressus ibidē nō post multū temp^o ex hac luce subtractus est.

Patricius eps

Patricius genere brito priori t^ope archiep^os scotoz ordinatus: p. lx. annos sanctitate ac doctrina totam insulā hibernie ad xpm cōuertit. et plures mortuos resuscitauit. captiuos p^oprijs impensis redemit. ecclesias multas extruxit. et plura milia hoīm baptizauit. verum cum hanc gentem ferinam reperisset: neq; se credere velle dixerunt: nisi tormenta maloz et gaudia beatoz cernere possent: vt rebus visis cerciores fierent q^o promissis. apparens postea dñs post ieiunia et oīones ei euangeliū et baculum tradidit: et in desertuz locuz eduxit. foueam rotundā extrinsecus obscurā ostendēs vbi p^o diem naturalē penitens vere ab oib^o peccatis purgaret. et hec tormēta et gaudia videret: vbi eccliam cōstruxit et canonicos b^oti augustini constituit: et clauem ad foueam dedit. Suo t^ope multi ingresfi se expertos testati sunt. quoz relationes iussit in ecclesia annotari. Ideo locus ille purgatorū patricij nuncupaf.

Signa terribilia noctu visa sunt: apud italiā anno dñi. ccccclxx. Ignee em̄ acies ī celo apparuerunt: ⁊ sanguis stillauit a nubib⁹: humanū q̄s sanguinē q̄ postea effusus est significarūt. Ac deinde p̄tinuat̄ imbrib⁹ plib⁹ dieb⁹: tāta aq̄z vi auct⁹ est tyber vt magna strage ppli hūiliora loca s̄bmerge ret. ⁊ sili mo ī alijs ciuitatib⁹ ⁊ loc̄ ac-
In flumie aīalia formayiri c̄cidit. ⁊ mulieris rep̄ntātes apparuerūt a mane vsq; ad nonā: cuz cesarie. plira

vsq; ad lumbos. aliā partē aqua tegebat. Ferunt q̄s montem scissum in gallia magnus sonitum dedisse ⁊ inde casum cum basilicis ⁊ hominibus mirandum demū dedisse.

Sanct⁹ leonardus

Leonard⁹ vir sanctissim⁹ natione gall⁹: de ciuitate cenomanorū oriund⁹ de sa cro fonte a remigio lenar⁹ est: ab eoq; salutarib⁹ imbut⁹ disciplinis q̄ ep̄atū renuit relicti oib⁹. In quadā silua ciuitati lemonice vicina habitās: vbi aula regia venationis cā erat cōstructa. cū regina partu ibi piclitaret. leonard⁹ in nemo re innētus: a rege introduct⁹. fusa aut̄ ob p̄ces regis orōne ad deū impetrauit regi duplex gaudiū. matrē cū ple salua. Ideo rex sibi de auro ⁊ argēto offerens: q̄ renuit: admonēs vt paupib⁹ erogaret. Sed spacū nemoris optauit: q̄uis rex totū dare vellet: solā accepit quātitatē quā cū suo asello noctu circuire posset: vbi monasteriū cōstruxit: ⁊ cū duob⁹ adiunctis monachis ī abstinetia multa tegebat. Locū nobilitacū (eo q̄ a rege nobili dat⁹ fuisset) appellauit. vbi multis miraculis choruscavit. ⁊ quicūq; ī carcere nomē ei⁹ inuocauerunt mox ruptis vinculis liberi exibat. Demum octauo idus nouembris multis claris virtutib⁹ migravit ad dñm. Quāta dñs p̄ eum miracula facit: multitudo ferri ⁊ varietas in ei⁹ basilicis ostendunt.

Maurus monach⁹

Maurus roman⁹ monach⁹ btissimi p̄ris b̄ndicti p̄cipuus discipulus. Multi em̄ ex romana nobilitate b̄ndicti sc̄titate moti. in mōtē cassinū puenere religionis gr̄a. inter quos maur⁹ quidē ac placidus insignes habent. Ferūt aut̄ gallos nūcijs ⁊ lris b̄ndictū rogasse: vt vnū aliquē ex discipulis suis ad se mitteret. qui gallos monasticā vitā edoceret. quare b̄ndict⁹ maurū eo misit. qui oib⁹ vita ⁊ morib⁹ rōnē bene ac beate viuēdi dedit. quicq; etiā multa monasteria cōstituit. Quib⁹ gestis post annos. xxvij. anno salutis. 560. post multas virtutes ac miracula inibi facta: nō sine magna sc̄tatis opinione bona senectute. i 8. kal. februarij q̄euit ī pace. cui⁹ diei festū eo die celebrat.

Sanct⁹ colūbanus

Colūban⁹ abbas vir religione ⁊ sc̄titate insignis. p̄ hec tpa in hibernia insula claruit. vbi multū cōstructū monasterijs postea ī burgundiā venit. Ibidēq; luxoniense monasteriū p̄stitues innumerabile q̄si gentem aggregauit. ⁊ rectū viuēdi moduz oib⁹ tradidit. Cepit q̄s increpare theodorici regē cū cōcubinarū adulterijs misceret. Ideo ī eū aua brunichildis exarsit ingēti furore. ⁊ rex eū de monasterio ammoueri p̄cepit. egressus itaq; apud aualonē castrū pueniēs. Porro theodorici rex diuinit⁹ p̄cussus inter fragātis ignis incēdia mortu⁹ est. Sanct⁹ deinde columban⁹ miraculis clar⁹. in loco siluestri de fructib⁹ arborū victū p̄cipiēs. ⁊ minister ei⁹ nūciās ei q̄ tpe collectionis vsūm inuenisset comedētē. p̄cepit ei vt fruct⁹ ⁊ poma diuideret ⁊ v̄se partē p̄ sui sustētatione: reliqua ei p̄ cibo assignaret. Aīal aut̄ obediēs nihil de pte p̄ viro assignatā gustauit. hui⁹ discipuli plures fuerūt ⁊ sp̄alē gr̄as eijciēdi sp̄us a dño p̄cepisse legit ep̄atū oblatu renuit ⁊ post multa miracula in dño requieuit tertio kal. nouembris.

Herculanus ep̄s

Herculan⁹ ep̄s perusiū. cū septimo anno obsidionis cap. martirio coronat⁹ fuit. q̄ p̄erat exercitui ad totilā misit inquirens qd de ep̄o agēdū eēt: ait. ep̄o p̄ri⁹ a vertice vsq; ad calcaneū tolle corrigiā ⁊ tūc caput amputa. hūc herculanus ep̄m pusinū sup vrbis murū deductū capite trūcauit: ⁊ cutē incidit ⁊ corp⁹ extra murū p̄iecit. qdā caput adiūgētēs cū puero sepelierūt iuxta murū. p̄. xl. dies corp⁹ q̄sierūt vt ī ecclia ponerēt. ⁊ corp⁹ pueri v̄mib⁹ scatētē ⁊ herculanū integrū (vt nec capitū abscisionē p̄ aliq̄ ve-

Simeon in colūna

Wedard⁹ q̄s sanct⁹ tor. f̄stigia viderēt) reperierūt. In cui⁹ trāsitu celus aptum fuit vt diuina luminaria añ eum p̄ horas tres splēdore dederūt. frater ei⁹ gildard⁹ rothomageñ. ep̄s fuit ⁊ ambo vno die nati vterini ⁊ pontifices creati.

Simeon in columna anthiocen⁹ ex vtero matris elect⁹ de quo mira referunt. Is p̄mo egit vitā monasticā inde vt ferunt in puteo priuato aqua habitans. Tandem annis quadraginta in finē vite sue sup columnā stetit.

Anno mundi. 5753.

Anno xpi. 554.

Pelagius papa ei⁹ nois prim⁹: patria roman⁹: patre iohāne vicario: post vigiliū potifex fuit. hic rsi in multis periculis z turbationib⁹ ostrogothoz fuit. eccliam tñ dei nō deserēs. cōstituit vt heretici z scismatici coherceri etiā seculariū manu possent: qñ ad sanitatē rōnib⁹ nō ducerent. z clericis ī sacris cōstitutis: mādauit vt septē horas canonicas quottidie celebrarēt. Voluit itē vt vna queq; puincia. x. vel. xij. cōtineret ciuitates. hic autē accusat⁹ q maloz vigiliū causa fuisset. cū iustinian⁹ vigilio pferret eū. videte pplo z clero crucē tangēs z euāgeliū iureiurando suscepto: se a tanto crimine purgat. inde narses ad vrbē veniens supplicationes p reb⁹ bene gestis a sancto pangratio vsq; ad sanctū petrū celebrat. vrbēq; a gothis liberatā: quoad fieri pōt instaurat. vna vero cū pelagio instituit vt vllus ambitione vel p̄cio ad q̄suis sacros ordines admittat. Tandē vndecimo sui pōtificat⁹ anno mēse decimo: die octauo z vigesimo morit⁹. z in basilica petri sepelit⁹: vbi ex sacris ordinib⁹ bis mēse decembri habitis. p̄sbros sex z. xx. diaconos. xj. ep̄os vero quadraginta creasset. Vacat tum sedes mensib⁹ tribus diebus sex z viginti.

Anno mundi. 5763.

Anno xpi. 564.

Johannes terci⁹ papa natione ro. patre anastasio ex illustri genere ortio: iustini t̄pibus fuit: qui iustiano successit. vir quidē prudētissim⁹ mitisq; hic pōtifex z sanctorz cimiteria restituit. z iacobi ac philippi eccliam a vigilio inchoatā p̄fecit. Et narsētē romanis nō dissimulanter iratū q̄ de se male opinaretur. idq; ad sophiā scripsissent: e neapoli ad vrbem ducit: vbi haud ita multo post narses morit⁹: cui⁹ corpus oculis impositū constantinopolim deferit. Johānis q̄z pōtifici t̄pib⁹ armeni fidē xpi recepe. Multas clades tum passa italia est irūpentib⁹ puincia barbaris: quas quidē p̄tendere p̄digia illa tēpestate visa z ignee acies in celo apparētes vt p̄missum est. deniq; hic pturbationū ac doloꝝ plenus: etateq; grandeuus morit⁹: ac in basilica petri sepelit⁹: pontificatus sui ano duodecimo: mēse vndecimo: die sexto z vigesimo. Vacat tum sedes eius morte mensibus decem diebus tribus.

Anno mundi. 5773.

Anno xpi. 574.

Benedictus primus papa: patria romanus patre bonifacio: tyberij secundi t̄pibus fuit. vir sane optim⁹ z tanto honore dignus qui italie z presertim rome laborāte fame vna cū tyberio augusto subuenit. misso ex egypto frumento a seuissima fame liberauit vrbem ipsam inedia pene cōsumptaz. Inter uenientib⁹ benedicti pontificis precib⁹ quez tyberius mirūimmodū dilexit z obseruauit. verū paulopost (vt quidā scribunt) sollicitudine z dolore quē in calamitatibus vrbis rome z puincie italie conceperat morit⁹. quarto pontificatus sui anno mense vno z diebus octo z viginti. Vacat tum sedes mensibus duobus z diebus decem. In cuius tumba sic scriptum tradunt. Magnis tuis monumenta pater benedicte relinquis. Virtutū titulus o decus atq; dolor.

Anno mundi. 5783.

Anno xpi. 584.

Pelagius secūdus: patria roman⁹: patre vingeldo a tyberio ad impatorē mauriciū tyberij generū puenit. hic in iussu principis cū pontifex creat⁹ sit. Cū extra obsessam ab hoste vrbem mitti quispiam nō posset. Nil enim tuz a clero in eligēdo pontifice actum erat: nisi eius electionē imperator approbasset. Missus itaq; constantinopolim ad placandū impatorē Gregorius monachus z diaconus vir optimus atq; doctissimus vbi ex sentētia pontificis oīa peregisset: nequaq; ocio z ingenio suo abusus. z libros moralium in iob cōposuit. Et euticiū cōstantinopolitane vrbis ep̄m ita p̄nte augusto disputationibus cōiicit: vt omnia que in libro suo de resurrectione cōscripserat: retractare coactus sit. Dicebat em̄ corpus nostrum in illa resurrectionis gloria vento aereq; subtilius futurū. ob eam rem tangi nō posse: quod cōtra illud dominicū est palpate z videte qz spūs carnē z ossa nō habet: queadmodū me videt⁹ habere. Pelagius autē vbi gregoriū rogatu populi romani ad vrbem reuocasset z domū paternā in xenodochion pauperū senū redegisset. z basilicā laurentij martyris a fundamētis extruxisset pestilentia morit⁹. que tuz maxime europaz oēm verabat. Anno pōtificat⁹ sui decimo: mense secūdo: die decimo. Sepult⁹ est autē ī ecclia bti petri in vaticano. Vacat tuz sedes mētib⁹ sex: dies octo z. xx.

Linea sumorum pontificum

Pelagius

Johannes

Benedictus

Pelagius

Justinus iunior siue minor re publicam apud constantinopolim regendam suscepit. Justiniano principe vita decedente. Et in nulla re similis fuit. vir in omni avaricia deditur rapax deorum atque hominum streptorum heres. senatorum spoliator. Cui tanta fuit cupiditas rabies. ut archas iuberet ferreas fieri. In quibus ea que rapiebat auri talenta congregaret. Que etiam ferunt in heresim pelagianam delapsus. Hic cum a diuinis aure cordis auerteret. iusto dei iudicio amisso rationis intellectu. amens effectus est. Hic etiam tyberium adsciuit. que ei pallacium vel singulas puincias gubernaret. hominem iustum et strenuum. Uxor que ei sophia impiam usque ad tyberium secundam tempore gubernauit. Cuius etiam imprudentia regnum italicum a constantinopolitano iugo per longobardos ablatum est. Igitur cum iustinus. xi. annis regnasset amentiam quam incurerat. tandem cum vita finiuit. Ferunt hunc urbem in histria regione italica perdidisse. Et ex suo nomine eam Justinopolim appellasse. Quam quidem in loco munitissimo propter barbarorum incursiones constituit. ut populi ab eisdem agitati ibidem tuerentur.

Tiberius Constantinus mortuo iustino romanorum regum sumpsit imperium. Hic ut iam diximus iustino adhuc cesare cum palacium regeret. et eum per adoptionem in filium et regni heredem susceperat. ac merito certe cum in homine ea ornamenta essent. que in optimo principe requiruntur clemencia. iusticia. pietas. religio. sapientia. constantia. Et perpetua fortitudo. Uerum inter alias eius uirtutes benignitas et liberalis in omnes. potissimum uero erga pauperes habitus est. Et cum multa de thesauris que iustinus aggregauerat pauperibus erogaret. sophia augusta frequentius increpabat eum quod rem publicam redigisset in paupertatem. Dicebat ille. Confido in domino. quia non deerit pecunia fisco nostro. tantum ut pauperes elemosinam accipiant aut captiui redimantur. Hoc est magnus thesaurus. Deambulans uero per palatium uidit in pavimento domus tabulam marmoream. in qua erat crux dominica sculpta. Et ait. Crucem domini que fronte nostram et pectora munire debemus. Ea sub pedibus conculem. Et dicto citius iussit eandem tabulam auferri meliori loco atque honestiore reponi. Post hoc uero una. atque altera inuenta est. Sub qua tanta uim auri et argenti reperit. quanta hominibus beneficentia requirebat. Cuius quidem magnam partem pauperibus erogauit. Ferunt etiam narsetis thesauros ad eum ex italia delatos fuisse. Quibus prelati ad magnificenciam et liberalitatem usus est. Et ne quid ad integram eius felicitatem deesset. exercitus que in perlas miserat. victor rediens tantam predam ad elephantis. xx. auerit. quantum ullus unquam antea. Hoc requirebant eius merita erga genus humanum. Hec religio in deum saluatorem nostrum. hoc postremo eius beneficentia erga populum romanum. que raris quoad fieri potuit tutatus est. Tyberius igitur Constantinus post que imperium septem rexerat annis. sentiens sibi diem mortis imminere. una cum consilio sophie auguste Mauricium genere capadoceum uirum strenuum ad imperium elegit. ornataque suam filiam regalibus ornamentis. tradidit ei dicens. Sit tibi imperium meum cum hac puella concessum. utere eo felix. memor semper ut equitate et iusticia delecteris. Hec postquam dixit de hac luce ad eternam patriam migravit. Magnam luctum populo de sua morte relinquens fuit ei summe bonitatis in elemosinis promptus. in iudicio iustus. In uindicando cautissimus. nullum despiciens sed omnes in bona uoluntate complectens. omnes diligens. ipseque dilectus ab omnibus.

Longobardi quibus nutrita barbe longitudo patris ydeomate dedit nomen a Scandinauia germanie insula oceani originem habuere. Ex qua profecti Aionem et Thatonem habuerunt duces. Iis que fato functis. Agelmundum sibi regem imposuit. Eoque a populis quos dicunt bulgaros histria accolis intercepto lamussio subrogatus est. Qui agelmundi necem uisceri cupiens in bulgaros arma mouit. eosque maxima afflixit clade. de ortu huius lamussii refert Paulus quod meretrix quedam uno partu septem edidit filios quos cum in piscinam enecandos proiecisset. Agelmundus rex uidens paruulos exorruit facinus. hasta que manu gestabat eos uoluerit cepit. unus ex eis iniecta manu hastam comprehendit rex misericordia motus illi magna prenuicians e piscina abducendum abduxit. que eorum lingua lama dicitur lanusium nomen nauit. qui cum adoleuisset strenuus in omnibus adolescens euasit. Et post eum quadraginta annis regnauit. quo defuncto tertius rex Lethu est successus. Qui cum annis quadraginta regnasset Hildooch filium sibi instituit successorem. Et post eum quintus Godooch longobardorum regno prefectus est. Cui successit Classo. Inde subrogatus est in septimus regem filius thato. Qui profligatis herulis paulopost interfectus est. Octauus regum Anacho. Aaltarib filium habuit successorem. Post quem decimus et non nonus. prout scripsit Sigisbertus longobardorum rex fuit andoin a quo primam ea gens in pannoniam traducta fuit. Postquam annis duo de quadraginta Rugilandam prouinciam habitauerat. In pannonia autem sub ipso andoino primam et postea sub Alboino eius filio. Qui undecimus rex fuit annis quadragintaduobus longobardi habitauere. dignitate aucti et maximo potentatu. Longobardorum autem in italicam ingressum fuisse cooperimus benedicti pape pontificatus initio. Et iustino minore annu iam terdecimum apud constantinopolim impante. Fecerunt iter longobardi per patentem portam que ab ipso conditi orbis initio relicta fuisse uidetur barbaris ad italicam inuasionem. Decedentes namque pannonia per noricum que prius bauaria. nunc ea in parte dicitur austria puenere. Liburneam que tunc sicut et nunc dicitur est puincia foriulij. Oppidumque foriulio cum ipsa (cui dat nomen) puincia per incolarum deditores potiti ad planum flumem confederunt.

Linea Imperatorum

Justinus minor vel iunior

Tiberius secundus

Berta etas mundi

Alboinus Rex

Alboinus undecimus longobardoz rex. que narfes vt pmissum e cu omi-
bus copijs postq; gunimudu gepidaz reges occidisset. z gepidas vsq; ad
internitodem deleuisset: E pannonia in ytalia ad cōpescendas sedes vberiores q̄
in pannonia occupauerāt. litteris z nūcijs accersit. Obtemperās itaq; narfetis
monitis alboinus ytalia per syrmiū ingressus. cum omibus longobardis tam
viris q̄ mulieribus. adiūctis etiam sibi. xx. sanonū milibus. cū ip̄is vxorib⁹ ac
liberis armētis q̄q; p for iulij ytalia intrauit. cū exercitu lectissimo. primo oēm
veneciā occupat. inde in subriā ingressus mediolanū vi capit ac diripit. papiam
triennio obsessam in ptātem suam tandē redegit. Hac aut victoria let⁹. veronaz
se cōtulit. quā regni tocus sedē cōstituerat. Erat tūc tercius et dimidius exact⁹
ab ingressu longobardoz in ytalia annus quo in tpe alboinus omni pene etbru-
ria z arimino ac cisalpine gallie partib⁹ a bononia papiam vsq; oibus (excepto
Brex illo) potitus vel vrbibus vl' oppidis. veronā igitur se contulit. In qua vr-
be vxorē diuitiasq; z omnē regiā suppellectilem habebat. Rebus autē vt erant
tūc in ea gente letissimis. ludos celebrauit. Et qd omia apud eam barbariez superabat ludoz leticieq; ge-
nere cōiuūis ebrietatibusq; ē indultum. Bibebatq; rex ea pathera quā ex Gunimūdi gepidaz a se in pā-
nonia interfecti craneo laminibus circūdato aureis parauisse. Et cuz immoderatus hausisset hilarior ac
prie amens reditus. misit Rosimūde vxori e regione discubenti patheram mero plenam. Ip̄e alta incla-
mitans voce vt cū p̄e gunimūdo bibēs leta eēt. Que vxor adeo alte isedit pectori mulieris. vt ex ea hora
statuerit p̄ni cranei ludibriū viri iteritu vindicare. Egig; tātā rem maxime in hūc modus. Helmechildis
erat longobardus z nobilis z in armis feror. qui adolescentia florens. z corpore famosissimus. puellā de-
peribat. rosimūde obsequio insistentem. Qd cū nō ignoraret regina effecit. vt puella qd ardentē cupiebat
sefe illi in concubitum permetteret. Cum postea adolescentem his artibus ad lasciuientis animū in senten-
tiam trahendum vt rata erat efficacissimis plectum. Rosimūda in regis caput armare tēptauit. Cui⁹ po-
stea consuetudine rosimūda quidem delecta bat. quēq; in cubiculū secreto ducens. proposita regni spe al-
boinū obrūcare compulit. Vex cū aduersantibus longobardis. de spe regni decidissent. Ambo ad longi-
nū qui tum rauenne preerat confugere. Nec ita multo post seipos inuicem veneno petentes diem extremū
claudunt.

Lōgin⁹ exarch⁹ ytalie

Longinus grecus primus ytalie exarchus. hoc anno post captam vniuer-
sam ferme ytalia. nouū in ytalia adduxit magistratus nomē exarchatus
ytalie. qui interpretabat summus ytalie magistratus. Et rauenne se continens nū-
q; iuit ad vrbem romam. vel qualis esset inspiciendam. In administratione vō
ytalie z vrbū que in iustini impatoris partibus cum roma z rauenna duraue-
rant. Hūc primus seruauit morem. vt non prouincie aut regioni preessz preses
siue quispiam magistratus: sed singule vrbes singula oppida a singulis custodi-
rentur. regerēturq; magistratib⁹. quos appellauit duces. parem itaq; faciens: vr-
bem romā alijs ytalie vel vrbibus vel oppidis. hac vna in re illā honorauit. qd
impositum tūc magistratum presidem appellauit. sed qui successerūt sunt appel-
lati duces: vt postea per multos annos sic romanus appellaretur ducatus. sicut
Narniensis spoletanusq; est dictus. neq; post basilium qui cum Narsete consul
fuit. vel consules roma habuit vel senatum legitime coactum: sed a duce greculo homine. quem exarchus
ex rauenna mittebat res romana per multa tempora administrata ē. Durauit quippe hic magistratus fer-
me centum z viginti quatuor annis. Eoq; defuncto smaragdus suffectus fuit.

Leander episcopus

Leander tolletanus (vel vt quidam volūt) hispalensis ep̄us. Vir plane san-
ctus z doctrina precipuus. In quo eloquentia z doctrina pari lance certa-
bant. Cuius p̄dicatione exemploq; z industria tota vefegothoz gens p̄ Recare-
dum eozū regem ab arriana impietate cōuersa ē. Multa em̄ cōposuit. tum ad cō-
firmationē nostri dogmatis: tum ad cōfutationem arriane pfidie. quā (tanq; te-
rribilē labem) Vandali ex aphyrica in hispaniā a belisario pulsi detulerāt. Hu-
ic aut insigni viro beatus Gregorius papa adhuc monachus moralium suozum
libros scripsit. Cuiusq; vita multis signis z miraculis in fine claruit. Ideo inter
sanctos relatus cuius festū. 3. kal. Marcij celebrat.

Johannes Elimona seu elemosinarius latine alexandrine vrbis episcopus.
per hoc tempus orientalem ecclesiam quoad fieri potuit in fide continuit
legendo. disputando. scribendo. monendo. docendo. licet multos aduersarios
habuerit signa quoq; magna. nec nō elemosinas plurimas z alia pietatis ope-
ra faciendo. Cuius celebrem z admirandā leonci⁹ qdam neapoleos ciprioz insule ep̄us vt in vitaspatrius
historiam pulcerrimam scripsit.

Actum tum demū de noie ytalico putassem in tanta rex pturbatione: nisi sanctissimi viri piture puin-
cie succurrissent. Preerat eccie aqleienti paul⁹ p̄riarcha vir sc̄titali fama p̄spicu⁹. Is vrbis aqleie pau-
lo añ nouo parūq; valido muro cincte mūitioni diffusus. cū clero sc̄toz reliquijs z oi sacra suppellectile mi-
guit ḡdū. perat ec̄ taruisine eccie felix ep̄s rauēna oriūd⁹ vir vt ea tēpestare doct⁹. z cū vita integer is lōgo
bardos adesse itelligēs ad alboinū ire p̄tēdit taruisinis vt nouerat iratum salutem z bonoz eccie sue con-
seruationem impetrauit.

Fortunatus episcopus

Sampson epus

Gregorius thuronensis episcopus.

Gregorius magnus (ob eius sanctitatē, ac sapientie p̄cipue moralis sublimitatē) appellatus vt pene in ea omnes doctores excesserit. Is ex senatoria stirpe ortus, patrem habuit Gordianū matrem siluiam nobilissimos romanos. At cum summā philosophie apicē in sua adolescentia attigisset. Ac rerum z diuitiarū copia abundaret. ea omnia deseruit z religionis statū p̄elegit. varijs tñ seculi curis ac negocijs impeditus. Tandē patre orbatus sex monasteria in sicilia cōstruxit. Septimū intra menia vrbis s̄b honore sancti andree apostoli p̄p̄ijs fabricauit. In quo relictis sericis auro gēmisq; vili monastico habitu tegebaf. Cui⁹ p̄fectio in prologo dialogi eius ostēditur. tanta aut in abstinentia corpus afflixit. vt infirmato stomacho vix subsistere videret. vt sepenumero sincopi laboraret. Monachus igitur romanus. ob probitatē z sanctitatem maximo in p̄cio habitus fuit. Qui z multa tum cōstantinopoli. tūq; romē pro xp̄iana religione ad multoz eruditionē edidit opa. Moraliū i Job libros dialogoz pastoralium. Itē registz sup Ezechielē z omelias zc.

Fortunatus ep̄us tudertinus (vt ait grego. in primo dyalogozū) in effugādis spiritibus im mense virtutis gratia pollebat. ita vt non nunq; ab obsessis corporibus legiones demonuz pelleret. Et cū multos hoies liberaret Etia equū cuiusdam militis in rabiem vsuz: vt cūctos dilaniaret: facto signo crucis ad mansuetudinez redxit. cuidaz quoq; cecolumen restituit. Et nūc corpus eius in ciuitate tudertina demoniacos absoluere. egros curare quotiens ex fide petitur vt viuens consueuerat traditur.

Fortunatus alter vir singularis litterature z eloquentie gallos ad miciozem cultū redegit scriptis z exemplo. Ad sigibertum em̄ eoz regem libellum de gubernando regno p̄scripsit. ac beati Martini vitam eleganter composuit.

Germanū episcopum parisiensem. sunt qui scribant virum quidem sanctissimū hoc tempore fuisse. qui francie reges semp in officio cōtinuit. Et adeo quidem: vt inter se certatū religione. pietate. ḡtia. humanitate sit. Nil em̄ in Germano cernebant. qd̄ ipsi nō imitarēt: tātū valēt boni pastoris exēpla.

Sampson dolensis episcopus. mira claruit sanctitate. in eius cōsecratione colūba celiz emis̄sa sup caput sedit quousq; ep̄us ordinatus fuit. Sus quoq; discipulus Erbinus post sua fata claruit.

Amandus episcopus Traiectensis in vasconia cū eo tempore populus ferocissimus esset sua sanctitate ac predicatōne ad mitiozē vitam redegit.

Gregorius turonensis archiepiscopus octauo Iustini anno ordinatus in omnibus clarus habetur. fuit autē aluernie regionis indigena. Sextecim deinde ānis in ep̄atu exegerat. Cū gregori⁹ mag⁹ in sede ap̄lica s̄rogat⁹ ē. Obijt tandē. xv. kal. decembris. Hic scripsit historiā regū frācoz. Miracula h̄q; beati martini post obitū ei⁹ in libris q̄tuor.

Radegūdis regia frācie de regiōe thuringie ex berēgario orta. post deuictas p̄iam regalē p̄da abducit. Ea i forte lotharij regi i vero mādēsez ducta ad nutriēdā custodita. i de i successiōe nupsit terreno p̄ncipi. nō tñ sepabat a celesti mira postea peregit

Germanus ep̄us

Amandus epus

Radegūdis regina frācie

Gregorius magnus doctor

Sexta etas mūdi

Anno mundi. 5793. Anno xpi. 594.

Gregorius magnus papa. eius nominis primus patria romanus pater Gordiano. viro senatorio: vno oīm p̄sensu inuitus etiā p̄tifer creatur. Anno dñi 7c. d. ac. xvij. Is aut̄ cum principis p̄sensu requireretur. nūcios cū litteris miserat. Qui mauriciū obsecrarent: ne patere electionē cleri ⁊ ppli romani ea in re valere. intercepte sunt littere a profecto vrbis ac discepte scripteque alie. Quibus rogabatur vt quem populus ac clerus in pontificem legisset eundem impator confirmaret. quo nihil ei nūciari iocūdius ac gratius potuit. cum secum familiariter dum constantinopoli erat Gregorius vixisset. filiumque eius fonte baptismatis leuasset. Remittit itaque Mauricius nūcios qui Gregoriū p̄firmarent: cohererentque pontificatus gubernacula suscipere. Is itaque non sibi p̄. s̄ vtilitati hoīmque ac honori diuino p̄sulens. quem certe ob religionem ⁊ pietates rebus oīmibus semper ante tulerat. sp̄retis opibus. post habitis voluptatibus atque oīm ambitione ⁊ potentia. gubernacula reipublice xp̄tiane suscipiens. ita vixit. vt vsque ad tēpora nostra. neminē ex successorib⁹ parem habuerit: ne dum superiorem vel sanctitate vite vel diligentia in rebus agendis. vel doctrina ⁊ scriptis: doctor etiā humilim⁹ primus oīm pontificū se seruū seruorū dei scripsit. Ac omnis institutio ecclesiastici officij veteris p̄sertim ab eo est inuenta ⁊ approbata. Supplicationesque maiores p̄pter pestes sedandam ac stationes instituit. Exornatis quoque quibuscūque rebus potuit basilicis romanis dedicataque gothorū ecclesia que in suburbana est agathe martyris nomine. paternā domū in cluio scauri positam non longe a circo maximo in monasteriū redegit. Quo in loco ⁊ hospites p̄tinuo accipiebat. Et paupes vndique confluentes cibo ⁊ potu in vita retinebat. Vir certe oīm laude dignus. Tandem confirmata oīm ratione ecclesia dei. Anno. xij. mensis. vj. die. x. pontificatus sui moritur: Phoceyo imperatoris ano secundo. sepeliturque collacrimantibus oīmibus in basilica petri ante secretariū. quarto ydus marcij. Eius vō in morte mensibus quinqz. diebus vnde viginti. sedes romana tum vacat.

Sabinianus papa cui⁹ patria ignorat̄ ac merito quidem Gregorio successit: homo em̄ obscuro loco natus. obscurioris moribus rebus gestis Gregorij viri sanctissimi aduersatus est. Nam cum suo pontificatu fame laboraretur. instarentque paupes. vt pietatē Gregorij elemosinis imitaret: nil aliud respondebat. q̄ Gregoriū populare famā aucupantē patrimoniū eccle largitionibus dissipasse. Paululū etiam abfuit q̄ libri eius cōburerent. Adeo in Gregoriū ira ⁊ inuidia exarserat homo malivolus. Sic tñ statuit vt hore in ecclesijs distinguerent officij gratia. Et accense lampades p̄tinuo retinerentur. potissimū vō in ecclesia beati Petri. At cū annū vnum. menses quinqz. dies. ix. in pontificatu sedisset moritur: funusque eius a sancto Joanne per portam asinariam ⁊ pontem miluū in basilicaz petri defertur. Vacat sedes ei⁹ morte. menses xj. dies sex ⁊ viginti.

Bonifacius tercius papa. patria romanus. Vir sacerdotio dign⁹ a phoca imperatore obtinuit. magna tamen contentione. vt sedes beati Petri apostoli. que caput est oīm ecclesiarum ita ⁊ diceretur ⁊ haberet̄ ab oīb⁹. Quem quidem locum ecclesia constantinopolitana sibi vendicare conabatur. fauentibus interdū malis p̄ncipibus. Merito em̄ sedes romana ceteris auferatur. Ei⁹ itegritate ⁊ p̄stātia cūcte hereses p̄futate sunt ⁊ explode: inde synodo habita plura instituit. Tandem eius vita ⁊ decreta extincta sunt pontificatus sui mense. ix. Sepultus est aut̄ in basilica petri: vacat tū sedes mense vno. diebus sex.

Anno mundi. 5813. Anno xpi. 614.

Bonifacius quartus papa natione Marsus. patria valerensis. patre Joanne medico. Sic templuz sancte marie rotūde quod veteres pantheon Quia cybeli ⁊ oīmibus dijs cōmune esset. a phoca imperatore obtinuit: cōsecrauitque q̄rto ydus Maij. in honore beate marie vginis oīmūque martyrum Eiectis prius gentiū simulacris. lustratoque templo vnde postea virgo ad martyres appellata est. Quo facto etiam doctū paternam in monasteriū redegit: fundosque suos monasterio ascribit ī monachorum vsū. Quibus ⁊ predicandi ac absoluendi potestatem tribuit. Verū non ita multum post. diem extremū obiens. Sexto pontificatus sui anno mense octauo. die. xij. Quo quidem tempore. peste fame ⁊ inudatione aquarū laboratū est. Sepelitur in basilica petri. vacat tum sedes eius morte mensib⁹. vij. dieb⁹ q̄nqz ⁊ viginti.

Linea summo rum pontificum

Gregorius primus

Sabianus

Bonifacius tercius

Bonifacius quartus

Bonifacius quintus

Mauricius tyberij gener. quo defuncto idutus purpura. redimitus diade-
mate. ad curiam processit. acclamatisq; sibi laudibus largito populo muer-
ra. primus ex grecoꝝ genere confirmatus est. huic em̄ rsi cappadox erat. impe-
riū tamē ob v̄tutem ⁊ strenuitatē in rebus agendis ꝑmissum est. At vero lon-
gobardi cū post mortem alboini. xx. ānis sub duobus fuissent. Eutharim re-
gem sibi creant. Quē ⁊ flauū appellarūt. quo quidem cognomento om̄es lō-
gobardoꝝ reges deinceps vsi sunt. Mauricius aut̄ pellere ytaliam lōgobardos
conatus. Sigebertū fracoꝝ regē mercede ad id bellū sollicitat. Qui statim cō-
pato galloꝝ ⁊ germanoꝝ maḡ exercitū. cū Euthar decertās magno capto incō-
modo supatur. Hac aut̄ elati victoria longobardi. vsq; ad fretum sicculū pue-
neret: vrbes ytalie in ptātem suam redigentes. Quo minus v̄o vrbe roma diu
obsessa potirent. fecere hymbres. ⁊ quidē frequentes quibus hostes a meni-
bus ꝑpellunt. Interea v̄o mauricius supatis ī etruria ⁊ campania Hexarcho
romano duce longobardis in omnia vicia ꝑlapsis. legem tulit vt qui romane
militie ascriptus esset. nisi finita militia. vt mancus ⁊ debilis ex vulnere fa-
ctus. deo militare nō posset. Hanc obrem motus Gregorius hoim̄ admonet
ne eius religioneꝝ impugnet. Cuiꝰ benignitate ex ifima sorte hoim̄ ad summū
gradum dignitatis puenerat. Preterea cū Joannē Constantinopolitanū ep̄m
vniuersalē patriarchaz creasset. monuissetq; Gregoriū vt obtemperet. Respō-
dit homo constantis ingenij ⁊ fidei potestatem ligandi ⁊ soluendi petro tradi
tam eiusq; successoribꝰ. nō ep̄is constantinopolitanis. Nequaꝑ; his malis cō-
tentus longobardos adhortat. vt romanos adoriretur. Ideo agilulphus ex
cisalpina romā magnis illatis calamitatibꝰ integrū annū obsedit. Omissa spe
potiūde vr̄bis mediolanū rediit. At mauricius nō sponte. s̄ coacte penitentia
ductus. cū Gregorio mitius agere cepit: fuit tñ vtilis reipublice. Nā sepe con-
tra hostes dimicans victoriam obtinuit. Huiꝰ q̄s q̄ auares appellant eiꝰ vir-
tute deuicti sunt. Interim v̄o milites stipendijs suis defraudati. Phoca centu-
rionē impatoꝝ creant: ⁊ Mauriciū obrūcant. postq; vnū ⁊. xx. annis rexit.

Linea Impera-
torum

Mauricius

Phoca

Phoca. extincto mauricio eiusq; filijs. Theodosio Tyberio Constantino
⁊ aduocato romanoꝝ regnū inuadit. ꝑ octo annoꝝ curricula principatꝰ est. Veniensq; constantinopo-
lim imperatoꝝ receptus est: magnā de se spem prebuit. s̄ rerum exitus multoꝝ fefellit opinionē. Nam suo
tpe ꝑse cosdra rege in romanas puincias irrupētes. supato phoce exercitu hierosolimā occupat. Tempꝰ a
xp̄ianoꝝ ꝑphanat ⁊ diripiūt. Lignū dn̄ice crucis inde auferūt. Zachariā virū sanctissimū eiusdē ciuitatis
patriarchā in captiuitatē abducūt. Hanc obrem ab omnibus potissimū a senatu spretus phocas ab hera-
clio copiarum ⁊ affrice prouincie duce imperio ⁊ vita priuatur. Remq; publicā romanā. heraclius eiusdē
filius regendam suscepit.

Conciliū ad. s. Petrum Rome

Synodum apud sanctū Petrū Rome vir san-
ctissimus Gregorius papa habuit (ne vlla ī
re ecclesie deesset) quatuor ⁊ viginti episcopozum
in qua multa sustulit que nocitura. multa etiā addi-
didit que profutura fidei nostre videbātur. In ea
quippe synodo primo q̄tuor ꝑcilia. s̄. Nicenū. Cō-
stantinopolitanū. Ephesinū. ⁊ Calcedonense de-
creto publico approbavit. ⁊ confirmavit. nec non et
q̄ntū veneratꝰ ē. Aetuit in eo ꝑcilio vt nullꝰ biga-
mus ordinaret ꝑsbiter. Statuit etiā vt ep̄s semel
dūtaret ꝑsecraret. Adāuit ꝑtereavltimā volūta-
tem modis oibꝰ obſuare debere. Instituit ꝑte-
rea ne qd̄ ornatus ⁊ ꝑcētus inter sacrificandū deesset.
vt a. versu vniꝰ psalmi introitus misse fieret. Et vt
nonies kyrieleyson caneret ⁊ alla. in canonē rede-
git. diesq; n̄ros ī tua pace disponas. Preterea sup-
plicatōnes maiores (q̄s greci letanias vocāt) ꝑm̄
instituit stationū q̄s magnā ptē maxie q̄ in basilica
petri h̄ntur. Quid plura omnē ecclesiastici officij isti-
tutōes ip̄e sc̄tissimꝰ ꝑōtifer instituit ⁊ approbavit.

Synodū q̄s h̄uit postea bonifaciꝰ papa. iij. ep̄o
rū duo ⁊. lxx. ꝑsbroz. xxx. diaconoz triū in q̄
instituit ne quis sub anathematis culpa in locum
de mortui pontificis aut ep̄i subrogaret. nisi tertia saltē post obitū eius die: vt ne anathematizarent. q̄ lar-
gitione vl̄ gr̄a ad pontificatū vl̄ ep̄atū aditū sibi q̄rerent. Voluit itē electōem ep̄i a clero ꝑiter ⁊ ꝑplo fieri.
eamq; ita ratam fore si a principe ciuitatis approbata esset. Constituitq; vt nitidus pannus quod corpora
le dicitur super altari in consecratione semper a sacerdote poneretur.

de mortui pontificis aut ep̄i subrogaret. nisi tertia saltē post obitū eius die: vt ne anathematizarent. q̄ lar-
gitione vl̄ gr̄a ad pontificatū vl̄ ep̄atū aditū sibi q̄rerent. Voluit itē electōem ep̄i a clero ꝑiter ⁊ ꝑplo fieri.
eamq; ita ratam fore si a principe ciuitatis approbata esset. Constituitq; vt nitidus pannus quod corpora
le dicitur super altari in consecratione semper a sacerdote poneretur.